Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

SHIFT

SHIFT ΣΥΣΤΆΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΠΕΎΘΥΝΟΥΣ ΧΆΡΑΞΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΉΣ

shift.eduprojects.eu

Πρακτικές προτάσεις για την πολιτική για την εκπαίδευση, τη νεολαία και τους δήμους

Συστάσεις πολιτικής | Λιθουανία, Λετονία, Ελλάδα | Οκτώβριος 2026

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το παρόν έργο αντικατοπτρίζει μόνο τις απόψεις του συγγραφέα· ως εκ τούτου, ο Εθνικός Οργανισμός και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρουν ευθύνη για τις πληροφορίες που περιέχονται σε αυτό.

Σχετικά με το έργο SHIFT

Το SHIFT - Πρωτοβουλία Βιώσιμων Συνηθειών για τον Μετασχηματισμό της Μόδας, που αξιοποιεί τις ψηφιακές δεξιότητες, είναι ένα μικρής κλίμακας έργο συνεργασίας Erasmus+ στον τομέα της νεολαίας. Το έργο στοχεύει στην ενίσχυση των πράσινων δεξιοτήτων, του ψηφιακού γραμματισμού και της ενεργού συμμετοχής των νέων, ιδίως εκείνων με λιγότερες ευκαιρίες. Χρησιμοποιεί βιώσιμη μόδα, ανανέωση ρούχων, δραστηριότητες κοινότητας και ιδέες που ξεκινούν από τους ίδιους τους νέους.

Η μεθοδολογία SHIFT βοηθά τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας να δρουν σε τρεις τομείς: τη χρήση υφασμάτων και τη βιώσιμη μόδα, τα ψηφιακά εργαλεία για τη συμμετοχή των νέων, και την οικοδόμηση κοινότητας. Τα podcast, τα βίντεο και οι τοπικές δραστηριότητες δίνουν στους νέους ευκαιρίες να μάθουν, να εκφράσουν τις απόψεις τους και να δράσουν από κοινού με άλλους. Σε αυτές τις συστάσεις, η εμπειρία από έργα μετατρέπεται σε πρακτικές προτάσεις για φορείς του δημόσιου τομέα, σχολεία, οργανώσεις νέων και κοινότητες.

Εταίροι του έργου

Κοινότητα Balsiai (Λιθουανία), Young Folks LV (Λετονία) και Innovation Frontiers IKE (Ελλάδα).

Περίληψη

Το παρόν έγγραφο προτείνει πώς τα μέτρα για τη νεολαία, την εκπαίδευση, τα δημοτικά και περιβαλλοντικά μέτρα μπορούν να ενισχύσουν τις πράσινες, ψηφιακές και κοινοτικές δεξιότητες των νέων. Το κύριο συμπέρασμα είναι ότι οι μεμονωμένες εκδηλώσεις δεν επαρκούν. Υπάρχει ανάγκη για τακτικές δραστηριότητες, σαφή ρόλο των νέων, μικρά και εύκολα προσβάσιμα μέτρα χρηματοδότησης, εγκαταστάσεις, εργαλεία, γλωσσική υποστήριξη και εξειδικευμένη συμμετοχή στην οργάνωση δραστηριοτήτων.

Οι συστάσεις βασίζονται στην εμπειρία του έργου SHIFT στη Λιθουανία, τη Λετονία και την Ελλάδα. Στη Λιθουανία, το πιο σημαντικό παράδειγμα είναι ένα κοινοτικό μοντέλο που συνδυάζει εργαστήρια υφασμάτων, επισκέψεις σε κοινωνικούς επιχειρηματικούς οργανισμούς, podcast που δημιουργούνται από νέους και άλλο περιεχόμενο μέσων ενημέρωσης. Στη Λετονία, η ανάγκη για γλωσσική υποστήριξη, ψηφιακή ταυτότητα και σαφή ρόλο στις δραστηριότητες έγινε σαφής για τους νέους από εθνικές

μειονότητες, μεταναστευτικά και προσφυγικά υπόβαθρα. Στην Ελλάδα, είναι πιο σημαντικό να συνδεθούν τα σχολικά και πανεπιστημιακά συμβούλια, οι δημοτικοί χώροι, η εμπειρία των ΜΚΟ και η σαφής δημόσια πληροφόρηση.

Το έγγραφο παρουσιάζει έντεκα συστάσεις. Κάθε μία από αυτές προσδιορίζει μια πρακτική δράση, έναν πιθανό υπεύθυνο φορέα και μια σύνδεση με την εμπειρία του έργου. Οι συστάσεις μπορούν να εφαρμοστούν μέσω υφιστάμενων μέτρων για τους νέους, την άτυπη εκπαίδευση, τις δημοτικές κοινότητες, τις ψηφιακές δεξιότητες και την περιβαλλοντική εκπαίδευση.

Η προτεινόμενη αρχή για την εφαρμογή είναι ότι κάθε μέτρο θα πρέπει να αναφέρει σαφώς τον υπεύθυνο φορέα, τις επιλέξιμες δαπάνες, την πορεία του συμμετέχοντα, τους συνεργάτες που απαιτούνται και το αποτέλεσμα που μπορεί να ελεγχθεί. Με αυτόν τον τρόπο, οι συστάσεις δεν γίνονται γενικοί στόχοι αλλά ένα σχέδιο δράσης που μπορεί να συμπεριληφθεί σε προσκλήσεις, δημοτικά προγράμματα ή μέτρα μη τυπικής εκπαίδευσης.

Πλαίσιο των συστάσεων

Αυτό το μέρος εξηγεί ποια εμπειρία από το έργο, οι γνώσεις των εταίρων και οι κατευθύνσεις της ευρωπαϊκής πολιτικής χρησιμοποιήθηκαν για την προετοιμασία των συστάσεων. Βοηθά στην κατανόηση του γιατί προτείνονται αυτά τα μέτρα και πώς σχετίζονται με τις πραγματικές ανάγκες των νέων, των κοινοτήτων και των οργανισμών στη Λιθουανία, τη Λετονία και την Ελλάδα.

Μαθήματα από τις δραστηριότητες του έργου SHIFT

Η μεθοδολογία SHIFT συνδυάζει τρία θέματα: τη χρήση υφασμάτων και τη βιώσιμη μόδα, τα ψηφιακά εργαλεία για τη συμμετοχή των νέων και την οικοδόμηση κοινότητας. Η Balsiai Community, η Young Folks LV και η Innovation Frontiers ΙΚΕ προσθέτουν σε αυτά τα θέματα διαφορετική πρακτική εμπειρία από τη Λιθουανία, τη Λετονία και την Ελλάδα. Οι δραστηριότητες του έργου έδειξαν ότι αυτά τα θέματα λειτουργούν καλύτερα όταν οι νέοι λαμβάνουν μια συγκεκριμένη εργασία: να επισκευάσουν ή να προσαρμόσουν ένα αντικείμενο, να προετοιμάσουν ένα podcast, να δημιουργήσουν έναν σύντομο οδηγό, να παρουσιάσουν μια ιδέα για την κοινότητα ή να οργανώσουν μια δραστηριότητα μικρής κλίμακας. Στις περιγραφές των χωρών, αυτά τα πρακτικά παραδείγματα συνδέονται με τις ανάγκες υποστήριξης που κατονομάζονται από τους εταίρους και βοηθούν να καταδειχθούν οι αλλαγές που θα μπορούσαν να κάνουν οι φορείς του δημόσιου τομέα.

Πώς να μετατρέψετε την εμπειρία ενός έργου σε πρακτικές αποφάσεις

Η εμπειρία από το έργο θα πρέπει να μεταφερθεί σε συγκεκριμένες αποφάσεις που βοηθούν στην άρση των πραγματικών εμποδίων στη συμμετοχή. Για παράδειγμα, εάν ένας νέος δεν μπορεί να παραστεί σε μια δραστηριότητα, τα έξοδα ταξιδιού πρέπει να καλυφθούν. Εάν είναι δύσκολο για αυτόν να κατανοήσει μια πρόσκληση ή μια φόρμα εγγραφής, απαιτείται γλωσσική υποστήριξη ή συμβουλευτική. Εάν ένας οργανισμός διαθέτει εργαλεία αλλά δεν έχει ένα άτομο που μπορεί να τα συντηρήσει και να διδάξει σε άλλους πώς να τα χρησιμοποιούν, πρέπει να χρηματοδοτηθεί η συμμετοχή ενός ειδικού. Εάν

οι νέοι έχουν μια ιδέα αλλά η φόρμα αίτησης έργου είναι πολύ δύσκολη για αυτούς, απαιτείται υποστήριξη από μέντορες ή μια απλούστερη φόρμα αίτησης.

Διαφορετικοί οργανισμοί μπορούν να διαδραματίσουν διαφορετικούς ρόλους. Κάποιοι μπορούν να παρέχουν εκπαιδευτικό υλικό, άλλοι μπορούν να φιλοξενήσουν νέους για μια επίσκεψη, να διευθύνουν μια συνεδρία με έναν ειδικό, να βοηθήσουν στην επεξήγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών ή να συμβάλουν σε δραστηριότητες δημιουργίας podcast και μέσων. Στις δραστηριότητες SHIFT της Λιθουανίας, οι νέοι συναντήθηκαν με εκπροσώπους μιας περιβαλλοντικής πρωτοβουλίας και κοινωνικών επιχειρήσεων, συμμετείχαν σε πρακτικές δραστηριότητες ταξινόμησης, συνομίλησαν με ιδρυτές οργανισμών και μπόρεσαν να χρησιμοποιήσουν αυτήν την εμπειρία κατά τη δημιουργία podcast ή βίντεο. Οι Λετονοί και οι Έλληνες εταίροι παρέχουν επίσης παραδείγματα για το ποιοι οργανισμοί, κοινοτικοί χώροι και υπηρεσίες ψηφιακής μάθησης θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν σε μελλοντικές δραστηριότητες για τις πράσινες, ψηφιακές και κοινοτικές δεξιότητες των νέων. Αυτά τα παραδείγματα δείχνουν ότι τέτοιες δραστηριότητες μπορούν να βασίζονται όχι μόνο σε εταίρους του έργου αλλά και σε ένα ευρύτερο δίκτυο τοπικών οργανισμών και υπηρεσιών. Είναι σημαντικό κάθε επίσκεψη, συνεδρία επισκεπτών ή μάθημα να σχεδιάζεται εκ των προτέρων, σε συμφωνία με έναν συγκεκριμένο οργανισμό για τον ρόλο του, το περιεχόμενο της δραστηριότητας, τον χρόνο, τον τόπο και τους απαιτούμενους πόρους.

Ευρωπαϊκό πολιτικό πλαίσιο

Η Στρατηγική της ΕΕ για τη Νεολαία παρέχει μια βάση για τη συμμετοχή των νέων στη λήψη αποφάσεων. Η Σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με τη μάθηση για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη και το GreenComp υποστηρίζουν την πρακτική μάθηση για τη βιωσιμότητα. Στο έργο SHIFT, αυτοί οι στόχοι λαμβάνουν μια πολύ συγκεκριμένη μορφή: οι συμμετέχοντες προτείνουν ιδέες για την κοινότητα, επισκευάζουν κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και συζητούν καταναλωτικές συνήθειες. [1,2,3]

Το Σχέδιο Δράσης για την Ψηφιακή Εκπαίδευση και το DigiComp παρέχουν μια βάση για στοχευμένη ψηφιακή μάθηση. Τα podcast και τα βίντεο του SHIFT συνδέουν αυτή τη μάθηση με εργασίες που έχουν σημασία για τους συμμετέχοντες: προετοιμασία ερωτήσεων, συνεντεύξεις και εξηγήσεις θεμάτων βιωσιμότητας. Η Στρατηγική της ΕΕ για Βιώσιμα και Κυκλικά Υφάσματα υποστηρίζει επίσης την προσοχή στη μακροπρόθεσμη χρήση, επισκευή και επαναχρησιμοποίηση. [4,5,6]

Λιθουανία

Εμπειρία και μαθησιακές ανάγκες

Το πενθήμερο εργαστήρι νέων που διοργανώθηκε από την κοινότητα Balsiai στη Λιθουανία συνδύασε εργασίες σχετικές με την κλωστοϋφαντουργία, δραστηριότητες δημιουργίας μέσων και ιδέες για την κοινότητα. Ξεκίνησε με ομαδικές δραστηριότητες, συζητήσεις σχετικά με τις καταναλωτικές συνήθειες ένδυσης και έργα τέχνης από υφάσματα. Μια συνεδρία με τους Giedrius Bučas και Eglė Abugelytė-Lukšienė συνέδεσε την υπεύθυνη κατανάλωση με την πρακτική εργασία στην κλωστοϋφαντουργία. Οι συμμετέχοντες επισκέφθηκαν κοινωνικές επιχειρήσεις στην περιοχή Mažeikiai, έμαθαν πώς

ταξινομούνται τα ανεπιθύμητα αντικείμενα, συμμετείχαν σε ένα κουίζ και βοήθησαν οι ίδιοι να ταξινομήσουν ρούχα, παπούτσια, βιβλία και περιοδικά. Πήραν συνεντεύξεις από περιβαλλοντικούς ειδικούς και ιδρυτές κοινωνικών επιχειρήσεων και ηχογράφησαν podcast. Αργότερα, συζήτησαν τι σημαίνουν οι όροι «φιλικό προς το περιβάλλον», «πράσινο» και «βιώσιμο», έραψαν από αποκόμματα υφασμάτων και δημιούργησαν μια εικόνα μιας ιδανικής κοινότητας. Αυτή η ακολουθία δραστηριοτήτων βοήθησε τους συμμετέχοντες πρώτα να θέσουν ερωτήσεις και στη συνέχεια να μεταδώσουν σε άλλους όσα είχαν μάθει.

Την τελευταία ημέρα, οι συμμετέχοντες παρουσίασαν ολοκληρωμένα υφαντουργικά έργα και ιδέες για κοινοτικές δραστηριότητες, συζήτησαν την εμπειρία τους και έλαβαν πιστοποιητικά Youthpass. Εκτός από το αυτό εργαστήρι η κοινότητα Balsiai διοργάνωσε ανταλλαγές ρούχων και εργαστήρια ραπτικής στην κοινότητα, όπου νέοι και κάτοικοι δημιούργησαν υφαντουργικά έργα και επισκεύασαν γλυπτά που είχαν ήδη κατασκευαστεί. Αυτό έδειξε διάφορους τρόπους για να χρησιμοποιηθεί η βιωσιμότητα: να παρατείνουν τη διάρκεια ζωής ενός αντικειμένου, να μάθουν μια δημιουργική δεξιότητα και να δράσουν μαζί στην κοινότητα.

Κατά τη διάρκεια του έργου, οι νέοι όχι μόνο έμαθαν για τη γρήγορη μόδα, τα υφασμάτινα απόβλητα και την προστασία του περιβάλλοντος, αλλά δοκίμασαν και στην πράξη πώς τα υφασμάτινα υπολείμματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν δημιουργικά. Έραψαν, δημιούργησαν υφασμάτινα έργα, κατασκεύασαν παιχνίδια για καταφύγια ζώων, πήραν συνεντεύξεις από ειδικούς, δημιούργησαν βίντεο και podcast. Τέτοιες δραστηριότητες βοήθησαν στην ανάπτυξη της πράσινης σκέψης, του ραψίματος, της επικοινωνίας, της δημιουργικής έρευνας και των ψηφιακών δεξιοτήτων. Είναι σημαντικό ότι η αλλαγή δεν παρέμεινε μόνο θεωρητική: μετά το έργο, οι νέοι μιλούν με μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση για την κατανάλωση ρούχων, ανταλλάσσουν ρούχα μεταξύ τους πιο εύκολα και κατανοούν καλύτερα πώς οι μικρές καθημερινές επιλογές μπορούν να συμβάλουν σε μια πιο βιώσιμη ζωή.

Για την κοινότητα Balsiai , το έργο βοήθησε όχι μόνο στη διακόσμηση του περιβάλλοντος και στην πραγματοποίηση δημιουργικών δραστηριοτήτων, αλλά και στην προσφορά στους τοπικούς νέους πιο ουσιαστικών δραστηριοτήτων. Οι δραστηριότητες έδειξαν ότι οι νέοι χρειάζονται πρακτικές, δημιουργικές μορφές που χτίζουν συντροφικότητα, ειδικά εργαστήρια ραπτικής και επαναχρησιμοποίησης υφασμάτων. Το έργο ενίσχυσε επίσης τους τοπικούς δεσμούς με άλλους οργανισμούς και βοήθησε στην οικοδόμηση μιας θετικής εικόνας της κοινότητας στον τομέα της βιωσιμότητας.

Η λιθουανική εμπειρία δείχνει ότι ένα ισχυρό παράδειγμα κοινότητας μπορεί να δημιουργήσει γρήγορα ένα ορατό αποτέλεσμα, αλλά ο ενθουσιασμός για το έργο από μόνος του δεν επαρκεί για μακροπρόθεσμη δράση. Για να συνεχιστούν τέτοιες δραστηριότητες, οι δήμοι και τα σχολεία θα πρέπει να παρέχουν απλή υποστήριξη στις κοινότητες: χώρο, αποθήκευση εργαλείων, υλικών, χρόνο από μέντορες ή εργαζόμενους για νέους και τη δυνατότητα επανάληψης της δραστηριότητας αρκετές φορές το χρόνο. Μια τέτοια υποστήριξη θα βοηθούσε τα εργαστήρια υφασμάτων, τις ανταλλαγές ρούχων, τις επισκέψεις και τις δραστηριότητες των νέων στα μέσα ενημέρωσης να γίνουν μια τακτική τοπική πρακτική και όχι μια μεμονωμένη εκδήλωση του έργου.

Τοπικοί οργανισμοί και ευκαιρίες συνεργασίας

Το Save the Baltic Sea είναι μια περιβαλλοντική πρωτοβουλία που μοιράζεται γνώσεις σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος, ενώ οι Dirbinyčia και Būk su manimi είναι κοινωνικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην επαναχρησιμοποίηση υφασμάτων. [7,8,9] Στις δραστηριότητες SHIFT της Λιθουανίας, αυτοί οι εταίροι συνέβαλαν διοργανώνοντας μια συνεδρία με έναν ειδικό, παρέχοντας πρακτική εμπειρία διαλογής και μοιράζοντας συνεντεύξεις για ένα podcast που δημιουργείται. Αυτά τα παραδείγματα μπορούν να είναι χρήσιμα κατά την προετοιμασία μελλοντικών συνεδριών. Η περαιτέρω συνεργασία θα μπορούσε να περιλαμβάνει εργαστήρια, επισκέψεις σε διαφορετικούς οργανισμούς, συζητήσεις και podcast ή βίντεο που δημιουργούνται από νέους.

Η Balsiai αναγνωρίζει τα δημοτικά συμβούλια νεολαίας ως έναν υπάρχοντα δίαυλο που συνδέει νέους, οργανώσεις νέων και δημοτικούς εκπροσώπους. Ωστόσο, αυτός ο δίαυλος δεν προσεγγίζει πάντα νέους που δεν δραστηριοποιούνται ακόμη σε οργανισμούς , επομένως είναι επίσης χρήσιμο να συμμετέχουν και τα σχολεία.

Αυτό το ερώτημα μπορεί να μετατραπεί άμεσα σε μέτρο πολιτικής: οι συντονιστές υποθέσεων νεολαίας των Δήμων θα μπορούσαν να έχουν έναν σαφή τρόπο να συλλέγουν τις απόψεις όχι μόνο των οργανωμένων νέων αλλά και των λιγότερο δραστήριων νέων. Σύντομες συναντήσεις σε σχολεία, βιβλιοθήκες, κοινοτικά σπίτια ή άτυπους χώρους συγκέντρωσης νέων θα ήταν κατάλληλες για αυτό. Είναι σημαντικό ένας νέος να μπορεί να παρουσιάσει μια ιδέα ή ένα πρόβλημα χωρίς να χρειάζεται να γίνει αμέσως μέλος μιας οργάνωσης ή να μιλήσει σε μια επίσημη συνάντηση.

Ποια υποστήριξη χρειάζεται

Η Balsiai εκφράζει την ανάγκη για εκπαιδευτικό υλικό στα λιθουανικά και πρακτική προετοιμασία για τους εργαζόμενους με νέους που θα χρησιμοποιήσουν αυτό το υλικό. Η συνεργασία με δημιουργούς ρούχων και ειδικούς επισκευής υφασμάτων θα παρείχε στις κοινοτικές οργανώσεις μαθησιακή υποστήριξη όταν χρειάζεται. Τα εργαστήρια θα μπορούσαν να προσαρμοστούν για διαφορετικές ηλικιακές ομάδες επιλέγοντας μια κατάλληλη εργασία και διαθέτοντας χρόνο για την ολοκλήρωσή της. Η εργασία με υφάσματα θα πρέπει να συνδέεται με την καθημερινή χρήση ρούχων, έτσι ώστε η συνεδρία να έχει σαφή σκοπό πέρα από την απλή κατασκευή ενός αντικειμένου. Οι πρακτικές προτεραιότητες για τη φροντίδα των ρούχων παρουσιάζονται στη Σύσταση Αρ. 3.

Όπως σημειώνει η κοινότητα Balsiai, η βιώσιμη ανάπτυξη και η ψηφιακή ικανότητα έχουν ήδη θέση στα σχολικά προγράμματα της Λιθουανίας. Ο εταίρος διαχωρίζει αυτήν την επίσημη βάση από την πραγματική δυνατότητα πρακτικής άσκησης στην εργασία με νέους. Στο σχολείο, οι νέοι θα μπορούσαν να συζητήσουν τις συνήθειες κατανάλωσης ρούχων και σε κοινοτικές δραστηριότητες θα μπορούσαν να εφαρμόσουν αυτή τη γνώση στην πράξη: να επισκευάσουν ρούχα, να δημιουργήσουν έναν σύντομο ψηφιακό οδηγό ή να συμμετάσχουν σε μια τοπική ανταλλαγή ρούχων. Ως εκ τούτου, η λιθουανική προτεραιότητα είναι η συνέχεια μεταξύ των περιβαλλόντων, όπου η πρακτική μάθηση είναι προσβάσιμη όχι μόνο σε ένα μάθημα κατασκήνωσης ή σχολείου.

Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι ένα σχολείο θα μπορούσε να παρέχει τη θεματική βάση, ενώ μια κοινότητα ή μια ΜΚΟ θα μπορούσε να παρέχει τον χώρο, τον τεχνίτη, την πραγματική εργασία και τη

σύνδεση με τοπικούς οργανισμούς. Για παράδειγμα, οι μαθητές συζητούν την κατανάλωση υφασμάτων σε ένα μάθημα, επισκευάζουν ή προσαρμόζουν ένα ένδυμα σε εργαστήρια της κοινότητας και αργότερα προετοιμάζουν έναν σύντομο οδηγό, podcast ή βίντεο για άλλους. Μια τέτοια ακολουθία βοηθά στη σύνδεση της τυπικής εκπαίδευσης, της μη τυπικής μάθησης και της δραστηριότητας της τοπικής κοινότητας.

Διαγενεακή μάθηση στην κοινότητα

Τα εργαστήρια της κοινότητας προσφέρουν επίσης ένα αμφίδρομο μοντέλο μάθησης. Οι κάτοικοι μπορούν να μοιράζονται γνώσεις ραπτικής και επισκευής, ενώ οι νέοι μπορούν να βοηθήσουν στη δημιουργία ενός σύντομου βίντεο ή να εξηγήσουν πώς να χρησιμοποιούν ψηφιακά εργαλεία. Κάθε άτομο συμβάλλει διδάσκοντας το άλλο. Αυτές οι ανταλλαγές δεξιοτήτων προτείνονται ως τρόπος οικοδόμησης εμπιστοσύνης μέσω της ομαδικής εργασίας. Σε μελλοντική εκπαίδευση, και οι δύο ρόλοι θα μπορούσαν να γίνουν ορατοί, ώστε οι μεγαλύτεροι σε ηλικία κάτοικοι να μην θεωρούνται μόνο ως εκπαιδευτές και οι νέοι μόνο ως μαθητές.

Λετονία

Εμπειρία και μαθησιακές ανάγκες

Το Young Folks LV εντοπίζει ανταλλαγές ρούχων, «καφέ» επισκευής και εργαστήρια ανακύκλωσης, τα οποία στο έργο SHIFT έγιναν ένας πρακτικός τρόπος για να μιλήσει κανείς για τη βιωσιμότητα και την κοινοτική δραστηριότητα. Πριν από το SHIFT, ο οργανισμός δεν είχε εφαρμόσει ξεχωριστό πρόγραμμα για τα υφασμάτινα απόβλητα ή την κατανάλωση ρούχων. Η κατασκευή, η επισκευή και η ανταλλαγή έδιναν στους συμμετέχοντες μια κοινή εργασία που απαιτούσε λιγότερες γλωσσικές δεξιότητες από μια συνάντηση βασισμένη σε συζήτηση. Ο εταίρος προσδιορίζει επίσης την ανάγκη να εξηγηθούν οι τοπικές πρακτικές μεταχειρισμένων ειδών, δωρεών και ανταλλαγών στους νεοαφιχθέντες συμμετέχοντες. Ακόμα και ένα άτομο που ξέρει πώς να επισκευάσει ένα αντικείμενο μπορεί να χρειαστεί βοήθεια για να βρει το σωστό μέρος για να το ανταλλάξει ή να το δωρίσει.

Η εμπειρία του Λετονού εταίρου δείχνει ότι ένα έργο μπορεί επίσης να αλλάξει την καθημερινή πρακτική του ίδιου του οργανισμού. Κατά τη διάρκεια του έργου, εμφανίστηκαν κουτιά συλλογής υφασμάτων, τα συλλεγμένα υφάσματα άρχισαν να χρησιμοποιούνται για χειροτεχνίες και οι συμμετέχοντες εξοικειώθηκαν με την εφαρμογή Vinted ως έναν τρόπο επαναχρησιμοποίησης ρούχων. Ο οργανισμός άρχισε επίσης να δίνει μεγαλύτερη προσοχή στη διαλογή των απορριμμάτων, μείωσε τη χρήση χαρτιού, επέλεξε ψηφιακά εργαλεία και οργάνωσε ορισμένες δραστηριότητες στη φύση. Τέτοιες πρακτικές ενισχύουν τη σύνδεση με τη φύση και βοηθούν στην κατανόηση της βιωσιμότητας όχι ως ξεχωριστού θέματος αλλά ως τρόπου καθημερινής δράσης.

Το Young Folks LV συνεργάζεται με γλωσσικές μειονότητες που ζουν στη χώρα για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και με νεοαφιχθέντες νέους από την Ουκρανία, τη Λευκορωσία, τη Ρωσία και άλλες χώρες. Ο οργανισμός σημειώνει ότι ορισμένοι από αυτούς μαθαίνουν ταυτόχρονα να συμμετέχουν σε λετονόφωνα σχολεία και να χρησιμοποιούν δημόσιες υπηρεσίες, ενώ παράλληλα προσπαθούν να δημιουργήσουν έναν κύκλο τοπικών συνομηλίκων. Η μερική απασχόληση, η φροντίδα των συντοπιτών

και η βοήθεια προς τους γονείς στη μετάφραση κειμένων από τα λετονικά μπορούν να μειώσουν τον χρόνο που απομένει για δραστηριότητες νέων. Η αβεβαιότητα σχετικά με το πόσο καιρό θα παραμείνει η οικογένεια στη χώρα μπορεί επίσης να δυσχεράνει τη μακροπρόθεσμη δέσμευση. Ο συνεργάτης σημειώνει ότι τα podcast και τα βίντεο βοήθησαν να κεντρίσουν το ενδιαφέρον των εφήβων που τους άρεσαν οι πρακτικές δραστηριότητες, ενώ οι ανταλλαγές ρούχων δημιούργησαν δεσμούς μεταξύ διαφορετικών γλωσσικών και εθνοτικών ομάδων.

Οι πληροφορίες που παρείχαν οι Λετονοί εταίροι δείχνουν ότι το πρόβλημα της συμμετοχής δεν είναι μόνο ζήτημα κινήτρων των νέων. Τα υπάρχοντα κανάλια συμμετοχής λειτουργούν συχνά στα λετονικά και βασίζονται στην υπόθεση ότι ένας νέος γνωρίζει ήδη το σύστημα, ξέρει πώς να επικοινωνήσει με ένα ίδρυμα και αισθάνεται αρκετά ασφαλής για να μιλήσει δημόσια. Επομένως, τα μέτρα πολιτικής θα πρέπει σαφώς να παρέχουν ενεργή πρόσκληση μέσω αξιόπιστων οργανισμών, πολύγλωσση πληροφόρηση και προετοιμασία πριν από τις συναντήσεις, όχι μόνο να δημοσιεύουν μια γενική πρόσκληση σε έναν ιστότοπο του δήμου.

Τοπικοί οργανισμοί και ευκαιρίες συνεργασίας

Για περαιτέρω τοπική συνεργασία, η Zaļā Η brīvība (Πράσινη Ελευθερία) προσφέρει εμπειρία στη βιώσιμη κατανάλωση, τα υφασμάτινα απόβλητα και την περιβαλλοντική πληροφόρηση. Η Latvijas Dabas fonds (Λεττονικό Ταμείο για τη Φύση) έχει ετοιμάσει ηχογραφήσεις και εκπαιδευτικό υλικό για το σχολείο Φύση και Κλίμα που συνδέουν την περιβαλλοντική μάθηση με τα σχολικά μαθήματα. Η Pasaules Dabas Fonds WWF Λετονίας είναι μια άλλη επώνυμη περιβαλλοντική οργάνωση της οποίας οι δραστηριότητες θα μπορούσαν να συνδεθούν με ευρύτερες κοινοτικές δραστηριότητες. Τα σχολεία και οι οργανώσεις παροχής υπηρεσιών για νέους θα μπορούσαν να επικοινωνήσουν με αυτούς τους οργανισμούς για εμπειρογνωμοσύνη ή πόρους κατάλληλους για δραστηριότητες τύπου SHIFT. [10,11,12]

Ο εταίρος προσδιορίζει τον δομημένο διάλογο που συντονίζεται από το Εθνικό Συμβούλιο Νεολαίας της Λετονίας, σχολικά και πανεπιστημιακά φοιτητικά συμβούλια και άτυπες συναντήσεις όπως ο «Καφές με Πολιτικούς». Η ανησυχία του είναι ότι αυτές οι οδοί συχνά προϋποθέτουν αυτοπεποίθηση, άπταιστα λετονικά και γνώση των δημόσιων θεσμών. Ένας νέος μπορεί να μην συμμετάσχει σε μια διαβούλευση απλώς και μόνο επειδή κανείς δεν επικοινώνησε με την ομάδα του. Ως εκ τούτου, το Young Folks LV ζητά οι οργανώσεις νέων εθνικών μειονοτήτων, μεταναστών και προσφύγων να έχουν μια μόνιμη θέση στον δημόσιο διάλογο και η προετοιμασία να πραγματοποιείται σε γλώσσα που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι συμμετέχοντες.

Ποια υποστήριξη χρειάζεται

Το ζήτημα της ψηφιακής πρόσβασης στη Λετονία συνδέεται όχι μόνο με τον εξοπλισμό αλλά και με διοικητικά εμπόδια. Το Young Folks LV σημειώνει ότι ορισμένες οικογένειες που αφίχθησαν πρόσφατα δεν διαθέτουν λετονική ηλεκτρονική ταυτότητα (eID) ή τραπεζική ταυτότητα που απαιτείται για την εγγραφή σε διαδικτυακές υπηρεσίες ή μαθήματα. Επομένως, η παροχή μόνο ενός φορητού υπολογιστή ή ενός μεταφρασμένου μαθήματος δεν λύνει αυτό το πρόβλημα. Οι νέοι μπορεί να χρειάζονται πρακτική βοήθεια χρησιμοποιώντας κρατικές ηλεκτρονικές υπηρεσίες, ηλεκτρονικές υπογραφές,

πλατφόρμες αναζήτησης εργασίας, τραπεζικά και άλλα επίσημα συστήματα. Οι οργανώσεις νέων μπορούν να βοηθήσουν με απλούστερες ψηφιακές εργασίες, όπως η εγγραφή σε μια δραστηριότητα, η προετοιμασία ενός εγγράφου ή η εύρεση πληροφοριών, αλλά τα ζητήματα της ηλεκτρονικής ταυτότητας, της τραπεζικής ταυτότητας ή των επίσημων λογαριασμών θα πρέπει να αντιμετωπίζονται από τους αρμόδιους φορείς. Επομένως, οι δραστηριότητες ψηφιακών δεξιοτήτων θα πρέπει να ξεκινούν από το ερώτημα ποια συγκεκριμένη ενέργεια θα μπορεί να εκτελέσει ο συμμετέχων ανεξάρτητα μετά την εκπαίδευση.

Οι Λετονοί εταίροι εφιστούν επίσης την προσοχή στις διαφορές εκτός Ρίγας, ιδίως στη Λατγκάλε: σε ορισμένες περιοχές ενδέχεται να υπάρχει έλλειψη εξοπλισμού, πρόσβασης στο διαδίκτυο, σημείων συλλογής υφασμάτων και ευκαιριών ανταλλαγής ρούχων. Επομένως, κατά τον σχεδιασμό δραστηριοτήτων ένδυσης ή ψηφιακών δεξιοτήτων, είναι σημαντικό να αξιολογείται εκ των προτέρων ποιες υπηρεσίες, χώροι, εξοπλισμός και βοήθεια είναι πραγματικά διαθέσιμες σε έναν συγκεκριμένο δήμο. Ένα μοντέλο που βασίζεται στην εύκολη πρόσβαση στις υπηρεσίες της πόλης είναι απίθανο να καλύψει τις ανάγκες όλων των ομάδων νέων.

Αυτό το κενό μπορεί να μετατραπεί σε δημοτική εργασία: να καταρτιστεί ένας απλός τοπικός χάρτης που να δείχνει τα σημεία συλλογής υφασμάτων, τις ευκαιρίες ανταλλαγής, τις υπηρεσίες επισκευής, τον διαθέσιμο στο κοινό εξοπλισμό και τις επαφές που μπορούν να βοηθήσουν μια ομάδα νέων να ξεκινήσει μια δραστηριότητα. Ένας τέτοιος χάρτης θα πρέπει να ενημερώνεται, επειδή οι νέοι δεν μπορούν να χρησιμοποιούν συνδέσμους προς υπηρεσίες που δεν λειτουργούν πλέον ή λειτουργούν μόνο στην πρωτεύουσα.

Η πρώτη επαφή του συμμετέχοντα με το πρόγραμμα

Το Young Folks LV πιστεύει ότι θα ήταν χρήσιμο να υπάρχουν πληροφορίες και εκπαιδευτικό υλικό στα λετονικά, ρωσικά και ουκρανικά. Αυτό αφορά τόσο την πρώτη πρόσκληση όσο και τη μάθηση κατά τη διάρκεια της συνεδρίας. Το μήνυμα θα πρέπει να εξηγεί τι θα κάνουν οι συμμετέχοντες, εάν η δραστηριότητα είναι δωρεάν και πώς να κάνουν ερωτήσεις πριν από την εγγραφή. Ο εταίρος ζητά επίσης εκπαίδευση του προσωπικού για εργασία με μικτές γλωσσικές ομάδες και υποστήριξη που λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των νέων μεταναστών. Οι ΜΚΟ μπορούν να βοηθήσουν έναν νέο να συμμετάσχει σε μια δραστηριότητα για πρώτη φορά, να καταλάβει τι να περιμένει και να νιώσει μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση κάνοντας ερωτήσεις. Αυτό έχει σημασία όταν ο νέος δεν αισθάνεται ακόμη έτοιμος να επικοινωνήσει με έναν δήμο ανεξάρτητα ή να οργανώσει μια δραστηριότητα μόνος του.

Αυτή η πολύγλωσση πρόσβαση θα μπορούσε να διατυπωθεί ως προϋπόθεση για τη δημόσια χρηματοδότηση. Εάν ένα πρόγραμμα απευθύνεται σε νέους και χρηματοδοτείται δημόσια, η πρόσκληση θα πρέπει να διευκρινίζει εάν οι πληροφορίες είναι διαθέσιμες σε πολλές γλώσσες, ποιος μπορεί να βοηθήσει στην ολοκλήρωση της εγγραφής και πώς ένας συμμετέχων μπορεί να υποβάλει μια ερώτηση πριν προσέλθει στη δραστηριότητα. Μια τέτοια προϋπόθεση είναι ιδιαίτερα σημαντική όταν ο στόχος είναι η συμπερίληψη νέων από εθνικές μειονότητες, μετανάστες και πρόσφυγες.

Ελλάδα

Εμπειρία και μαθησιακές ανάγκες

Η Innovation Frontiers ΙΚΕ σημειώνει ότι στην Ελλάδα οι νέοι έχουν αρκετά επίσημα κανάλια συμμετοχής. Τα σχολεία διαθέτουν μαθητικά συμβούλια: πενταμελή συμβούλια εκλέγονται στις τάξεις και δεκαπενταμελή συμβούλια στα σχολεία. Στα πανεπιστήμια, οι μαθητές εκλέγουν τους εκπροσώπους τους και μπορούν να συμμετέχουν σε δραστηριότητες των φοιτητικών ενώσεων. Σε δημοτικό επίπεδο, τα συμβούλια νέων αποτελούν μια άλλη οδό συμμετοχής, αλλά σημειώνεται ότι δεν έχουν ισχυρότερη υποστήριξη.

Αυτές οι δομές θα μπορούσαν επίσης να χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη πρακτικών ιδεών βιωσιμότητας, για παράδειγμα για την πρόταση δραστηριοτήτων επαναχρησιμοποίησης ρούχων, την υποβολή αιτημάτων για εργαστήρια επισκευής ή την επισήμανση της έλλειψης υπηρεσιών σε μια συγκεκριμένη περιοχή. Ωστόσο, αυτό απαιτεί από τους νέους να γνωρίζουν πού να απευθυνθούν, να είναι σε θέση να προετοιμάσουν μια πρόταση και να λάβουν μια σαφή απάντηση.

Οι νέοι μετανάστες, πρόσφυγες και Ρομά συχνά εμποδίζονται να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες λόγω γλωσσικών εμποδίων, εκφοβισμού, ρατσισμού και οικονομικών δυσκολιών. Μερικοί νέοι αρχίζουν να εργάζονται νωρίς ή βοηθούν τις οικογένειές τους, επομένως έχουν λιγότερο χρόνο να συμμετέχουν σε σχολικές, πανεπιστημιακές ή δημοτικές δραστηριότητες. Άλλοι αποφεύγουν να μιλούν δημόσια για τα προβλήματά τους επειδή φοβούνται πιθανές συνέπειες που σχετίζονται με την εργασία, τη στέγαση ή τις οικογενειακές συνθήκες. Ως εκ τούτου, οι δημοτικές δραστηριότητες χρειάζονται ασφαλέστερες μορφές συμμετοχής. Οι νέοι θα πρέπει να μπορούν να εκφράζουν τις απόψεις και τις ανάγκες τους, αλλά δεν θα πρέπει να αναγκάζονται να μιλούν δημόσια σε μια συνάντηση για ιδιωτικές ή ευαίσθητες περιστάσεις.

Αυτό το σημείο μπορεί να μετατραπεί σε μια συγκεκριμένη πολιτική απαίτηση: οι δήμοι και τα σχολεία δεν θα πρέπει μόνο να έχουν δομές εκπροσώπησης των νέων, αλλά και να σχεδιάζουν πώς θα προσκληθούν οι νέοι που συνήθως δεν συμμετέχουν σε αυτές. Ο Έλληνας εταίρος σημειώνει ότι η συμμετοχή των παιδιών μεταναστών και των διεθνώς προστατευόμενων παιδιών στο επίσημο εκπαιδευτικό σύστημα δυσχεραίνεται από καθυστερήσεις στην εγγραφή τους στα σχολεία, προβλήματα μεταφοράς και ανεπαρκή γλωσσική και ενταξιακή υποστήριξη για τους νεοαφιχθέντες μαθητές. Ως εκ τούτου, τα μέτρα συμμετοχής θα πρέπει να περιλαμβάνουν γλωσσική υποστήριξη, διαμεσολάβηση μέσω αξιόπιστων ΜΚΟ και έναν ασφαλή τρόπο έκφρασης απόψεων χωρίς να αποκαλύπτονται ιδιωτικές οικογενειακές ή νομικές περιστάσεις.

Τοπικοί οργανισμοί και ευκαιρίες συνεργασίας

Στην Ελλάδα, δραστηριότητες περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και εκπαιδευτικό υλικό προσφέρονται από οργανισμούς όπως το WWF Ελλάς, ο Αρκτούρος και η Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης. [13,14,15] Η Innovation Frontiers ΙΚΕ αναφέρει επίσης το πρόγραμμα Οικολογικών Σχολείων και τα κέντρα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης που δημιουργούν δεσμούς με σχολεία. Η συνεργασία θα μπορούσε να είναι πολύ πρακτική: ένας δάσκαλος ή ένας εργαζόμενος με νέους θα χρησιμοποιούσε

ήδη προετοιμασμένο περιβαλλοντικό υλικό, μια ΜΚΟ θα συνεισέφερε μέσω πρόσκλησης ή επίσκεψης από έναν επισκέπτη και οι νέοι θα συνέδεαν αυτήν την εμπειρία με μια εργασία υφασμάτων, μια συνέντευξη ή μια σύντομη εργασία στα μέσα ενημέρωσης. Πριν από την έναρξη μιας κοινής δραστηριότητας, το σχολείο, η οργάνωση νέων και οι εταίροι θα πρέπει να συμφωνήσουν σαφώς ποιος είναι υπεύθυνος για τι.

Το Σεράφειο στην Αθήνα αποτελεί παράδειγμα που παρέχεται από τον συνεργάτη ενός ενεργού δημοτικού χώρου με εκπαιδευτικές και αθλητικές εκδηλώσεις. Είναι ένα πιθανό μοντέλο χώρου για περαιτέρω εργασία με νέους. Στις πληροφορίες που παρέχονται σχετικά με την ψηφιακή μάθηση, κατονομάζονται η Ψηφιακή Ακαδημία Πολιτών, διαδικτυακά μαθήματα όπως το digitalliteracy.gr και δημόσια διαθέσιμα προγράμματα υποστήριξης εξοπλισμού. Περιγράφεται επίσης η ψηφιακή μάθηση σε σχολεία γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης: από την επεξεργασία κειμένου και την ασφάλεια στο διαδίκτυο έως τον προγραμματισμό και την εγκατάσταση δικτύου. Η προτεραιότητα της Ελλάδας είναι να συνδέσει την εργασία με νέους με κατάλληλες υπάρχουσες ευκαιρίες, αντιμετωπίζοντας παράλληλα τις ανάγκες σε εξοπλισμό και προσωπικό όπου υπάρχουν.

Οι πληροφορίες που παρείχε ο Έλληνας εταίρος δείχνουν επίσης ότι υπάρχουν ήδη περισσότερα δημόσια μέτρα στον τομέα των ψηφιακών δεξιοτήτων από ό,τι στη βιωσιμότητα ή τη συμμετοχή των νέων. Επομένως, είναι σημαντικό οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής να μην δημιουργήσουν ένα εντελώς νέο ψηφιακό σύστημα, αλλά να συνδέσουν τις δραστηριότητες για τους νέους, τη βιώσιμη μόδα και την κοινότητα με τα υπάρχοντα προγράμματα ψηφιακού γραμματισμού. Για παράδειγμα, τα υπάρχοντα διαδικτυακά μαθήματα, τα προγράμματα υποστήριξης εξοπλισμού ή οι ψηφιακές ακαδημίες θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν κατά την προετοιμασία podcast, βίντεο, οδηγών επισκευής ρούχων ή προσκλήσεων σε οργανωμένες δραστηριότητες.

Ποια υποστήριξη χρειάζεται

Ο Έλληνας εταίρος τονίζει ότι το περιβαλλοντικό έργο των ΜΚΟ θα πρέπει να είναι πιο ορατό στα σχολεία, τους δήμους και το ευρύτερο κοινό. Οι πληροφορίες σχετικά με τέτοιες δραστηριότητες θα πρέπει να δημοσιεύονται μέσω εθνικών και τοπικών καναλιών, καθώς και μέσω των σχολείων και, όπου είναι σκόπιμο, μέσω της δημόσιας τηλεόρασης. Είναι σημαντικό όχι μόνο να ανακοινώνεται η ύπαρξη ενός προγράμματος , αλλά και να αναφέρεται με σαφήνεια ποιος το διοργανώνει , για ποια ηλικιακή ομάδα απευθύνεται, πού λαμβάνει χώρα, εάν είναι επί πληρωμή και με ποιον πρέπει να επικοινωνήσει κανείς για συμμετοχή. Η συνέχιση των εργαστηρίων σε σχολεία και κοινότητες θα βοηθούσε στη χρήση της μεθοδολογίας του έργου, των podcast και των βίντεο μετά την πρώτη παρουσίαση.

Η εμπειρία του Έλληνα εταίρου δείχνει επίσης ότι οι αρχές της βιωσιμότητας θα πρέπει να εφαρμόζονται στην ίδια την οργάνωση των εκδηλώσεων. Κατά τον σχεδιασμό των δραστηριοτήτων, οι διοργανωτές μπορούν να παρέχουν κάδους διαλογής, να επιλέγουν χορτοφαγικά φαγητά, να προσφέρουν νερό βρύσης, να αποφεύγουν την υπερβολική εκτύπωση και να προσκαλούν τους συμμετέχοντες να φέρουν τα δικά τους μπουκάλια και ποτήρια νερού. Για τα ταξίδια, θα πρέπει να επιλέγονται λιγότερο ρυπογόνες επιλογές, όπου είναι δυνατόν. Στις ψηφιακές δραστηριότητες, η

βιωσιμότητα μπορεί επίσης να είναι πρακτική: τα αρχεία τηρούνται σε τάξη, τα περιττά αντίγραφα διαγράφονται και το υπερβολικό υλικό δεν χρησιμοποιείται.

Στον τομέα της συμμετοχής των νέων, το κύριο χάσμα έγκειται μεταξύ της επίσημης δομής και της υποστηριζόμενης δραστηριότητας. Τα σχολικά και πανεπιστημιακά συμβούλια παρέχουν ήδη ένα οργανωμένο περιβάλλον. Τα δημοτικά συμβούλια νεολαίας και το έργο των ΜΚΟ χρειάζονται ισχυρότερη σύνδεση με τις τοπικές αποφάσεις. Ο εταίρος προτείνει εθνικές πρωτοβουλίες, διαγωνισμούς και πόρους για υπάρχοντα προγράμματα, με τη συμμετοχή του Υπουργείου Παιδείας και των δήμων. Η ουσία της πρότασης είναι η ενίσχυση και η σύνδεση αυτών των διαδρομών, συμπεριλαμβανομένων των νέων που δεν βρίσκονται πλέον στο εκπαιδευτικό σύστημα, αντί να αναμένεται ότι ένα σχολικό πρόγραμμα θα φτάσει σε όλους.

Τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα δεν πρέπει να περιορίζονται στην ανακύκλωση

Το Innovation Frontiers ΙΚΕ ζητά η περιβαλλοντική εκπαίδευση να εξετάσει τη μείωση των αγορών, την επαναχρησιμοποίηση και την επισκευή, καθώς και τους ευρύτερους λόγους για τους οποίους παράγονται τα απόβλητα. Το κύριο σημείο είναι ότι ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να θέτει ερωτήσεις σχετικά με την ποιότητα των ενδυμάτων, τη διαφήμιση και τις διαθέσιμες υπηρεσίες, καθώς και τις προσωπικές συνήθειες. Τα εργαστήρια θα μπορούσαν να συζητήσουν πότε αξίζει να γίνει επισκευή και γιατί ένα φθηνό ένδυμα μπορεί να είναι δύσκολο να επισκευαστεί. Μια εργασία μέσων ενημέρωσης θα μπορούσε να συγκρίνει τον περιβαλλοντικό ισχυρισμό ενός πωλητή με τις πληροφορίες που παρέχονται στην πραγματικότητα. Αυτά είναι προτεινόμενα παραδείγματα εκπαίδευσης που συνδέουν την ατομική δράση με ερωτήματα για επιχειρήσεις και δημόσιες υπηρεσίες.

Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό επειδή η ανακύκλωση δεν πρέπει να παρουσιάζεται ως η κύρια ή η μόνη λύση βιωσιμότητας. Οι συστάσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν σαφώς μια λογική τριών βημάτων: μείωση των αγορών, χρήση των υφιστάμενων ρούχων για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και επισκευή ό,τι μπορεί να επισκευαστεί. Μόνο μετά από αυτά τα βήματα θα πρέπει να συζητηθεί η διαλογή ή η ανακύκλωση. Αυτή η έμφαση βοηθά τους νέους να κατανοήσουν ότι η βιώσιμη μόδα δεν είναι μόνο η διαχείριση των αποβλήτων, αλλά και ένα ζήτημα καταναλωτικών συνηθειών, ποιότητας προϊόντων, διαφήμισης και ευκαιριών επισκευής, ανταλλαγής και επαναχρησιμοποίησης ρούχων.

Κατεύθυνση 1. Συμμετοχή και ηγεσία των νέων

Σύσταση αριθ. 1. Ορίστε ποιες αποφάσεις λαμβάνονται από τους νέους

Τα κέντρα νεότητας , τα σχολεία και οι ΜΚΟ θα πρέπει να δηλώνουν εκ των προτέρων ποιες αποφάσεις μπορούν να λάβουν οι νέοι σε μια δραστηριότητα. Αυτές μπορεί να είναι το θέμα της δραστηριότητας, η ημερομηνία, η ομάδα-στόχος, οι κανόνες ανταλλαγής, η επιλογή του καλεσμένου, η μορφή επικοινωνίας ή το τελικό αποτέλεσμα.

Συνιστάται ένας απλός κανόνας: κάθε δημόσια υποστηριζόμενη δραστηριότητα νέων θα πρέπει να έχει τουλάχιστον μία σαφώς καθορισμένη απόφαση που λαμβάνεται από τους ίδιους τους νέους. Ένας φορέας που λαμβάνει μια πρόταση για νέους θα πρέπει να απαντήσει γραπτώς ή σε μια συνάντηση: τι

θα υποστηριχθεί, τι πρέπει να διευκρινιστεί, ποια απόφαση χρειάζεται ακόμη και εντός ποιου χρονικού διαστήματος θα δοθεί η απάντηση.

Διδάγματα που αντλήθηκαν από το έργο

Η ιδανική κοινοτική δραστηριότητα στη λιθουανική ομάδα έδωσε στους συμμετέχοντες έναν τρόπο να εκφράσουν τι θα ήθελαν στο περιβάλλον τους. Η εμπειρία των Λετονών εταίρων δείχνει ότι ορισμένες ομάδες νέων χρειάζονται υποστήριξη ακόμη και πριν από τη συμμετοχή: μια εξήγηση για το πώς λειτουργούν οι διαβουλεύσεις, ποια γλώσσα μπορεί να χρησιμοποιηθεί και πώς να υποβληθεί μια πρόταση. Στις πληροφορίες που παρείχε η Ελλάδα, η ψηφοφορία μέσω των υφιστάμενων δομών νέων αναγνωρίζεται ως ένας πιθανός τρόπος συμμετοχής των νέων στις αποφάσεις.

Η εμπειρία αυτών των τριών χωρών δείχνει ότι η συμμετοχή απαιτεί περισσότερα από την απλή πρόσκληση νέων σε μια εκδήλωση ή συνάντηση. Χρειάζεται ένα σαφές ερώτημα, μια κατανοητή μορφή συμμετοχής και ένα άτομο ή έναν οργανισμό που να βοηθά στη διατύπωση της ιδέας.

Πρακτική εφαρμογή στην πολιτική

Οι Δήμοι θα μπορούσαν να εφαρμόσουν διάφορες συνδεδεμένες αποφάσεις. Στη Λιθουανία, οι συντονιστές δημοτικών υποθέσεων νεολαίας θα μπορούσαν να συλλέξουν τις απόψεις των λιγότερο ενεργών νέων μέσω σχολείων, βιβλιοθηκών, κοινοτικών κατοικιών ή άλλων χώρων κοντά στους νέους. Στη Λετονία, το Εθνικό Συμβούλιο Νεολαίας και τα σχετικά ιδρύματα νεολαίας θα μπορούσαν να εξετάσουν το ενδεχόμενο μόνιμης εκπροσώπησης οργανώσεων νέων εθνικών μειονοτήτων, μεταναστών και προσφύγων σε δομημένο διάλογο, συμπεριλαμβανομένης της πρότασης του εταίρου για την παροχή κρατημένων θέσεων σε ομάδες εργασίας. Στην Ελλάδα, τα σχολεία και οι Δήμοι θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν την ψήφο των νέων σε ένα σαφώς καθορισμένο τοπικό θέμα, επιτρέποντας τις συνεισφορές αυτοπροσώπως και παρέχοντας μια δημόσια απάντηση που να εξηγεί το αποτέλεσμα. Αυτά τα μέτρα θα υποστήριζαν τη Στρατηγική της ΕΕ για τη Νεολαία. [1]

Για να μπορέσουν οι νέοι να συμμετάσχουν ουσιαστικά σε διαβουλεύσεις, ομάδες εργασίας ή συμβούλια νέων, μπορεί να χρειαστούν προετοιμασία και υποστήριξη. Ένας εκπρόσωπος μπορεί να χρειαστεί βοήθεια για να διαβάσει την ημερήσια διάταξη, να μιλήσει με την ομάδα του και να εξηγήσει την πρόταση. Τα μέτρα δημόσιας υποστήριξης θα μπορούσαν να καλύψουν αυτό το έργο μέσω μιας αξιόπιστης ΜΚΟ, αφήνοντας παράλληλα την ίδια τη θέση στους νέους. Ο εκπρόσωπος θα πρέπει να είναι σε θέση να επιστρέψει με μια απάντηση σε συνομηλίκους του σε μορφή που κατανοούν.

Σύσταση αριθ. 2. Συμπερίληψη του κόστους συμμετοχής και της σταδιακής ηγεσίας στη χρηματοδότηση

Τα μέτρα χρηματοδότησης πρέπει να επιτρέπουν την κάλυψη του πραγματικού κόστους συμμετοχής: ταξίδια, γεύματα κατά τη διάρκεια δραστηριοτήτων μεγαλύτερης διάρκειας, μετάφραση, ατομική υποστήριξη, απαραίτητα υλικά και χρόνος προσωπικού για την πρώτη επαφή. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για νέους με λιγότερες ευκαιρίες, ασθενέστερες γλωσσικές δεξιότητες ή για πρώτη φορά συμμετοχή σε μια δραστηριότητα.

Η ηγεσία πρέπει να αναπτύσσεται σταδιακά. Ο πρώτος ρόλος μπορεί να είναι μικρός: προετοιμασία υλικού, βοήθεια στην οργάνωση του χώρου, υποδοχή των συμμετεχόντων ή υποβολή μίας ερώτησης κατά τη διάρκεια μιας συνέντευξης. Αργότερα, το ίδιο άτομο μπορεί να ηγηθεί μέρους της δραστηριότητας, να παρουσιάσει μια ιδέα στον δήμο ή να συμβάλει στην προετοιμασία μιας αίτησης έργου. Αυτή η πορεία θα πρέπει να περιγράφεται στο χρηματοδοτούμενο σχέδιο δραστηριοτήτων.

Διδάγματα που αντλήθηκαν από το έργο

Στη λιθουανική ομάδα, οι νέοι συμμετείχαν για πρώτη φορά μέσω πρακτικών και δημιουργικών δραστηριοτήτων: ομαδικές εργασίες, υφασμάτινες εργασίες, επισκέψεις, δημιουργία podcast και ιδέες για την κοινότητα. Αυτό έδειξε ότι είναι ευκολότερο για έναν αρχάριο να συμμετάσχει όταν έχει μια σαφή εργασία και μπορεί να συνεισφέρει όχι μόνο μέσω δημόσιας ομιλίας. Το Young Folks LV τονίζει ότι οι εργαζόμενοι σε θέματα νεολαίας χρειάζονται εκπαίδευση σχετικά με το πώς να εργάζονται με ομάδες μικτών γλωσσών και πώς να υποστηρίζουν τους νέους που έχουν φτάσει πρόσφατα στη χώρα. Ο Έλληνας εταίρος προσδιορίζει τον αποκλεισμό και τον φόβο της δημόσιας ομιλίας ως λόγους για τους οποίους ορισμένοι νέοι παραμένουν σιωπηλοί και δεν συμμετέχουν σε δραστηριότητες.

Η εμπειρία αυτών των τριών χωρών δείχνει μια δεξιότητα του προσωπικού που ο εξοπλισμός δεν μπορεί να αντικαταστήσει: να βοηθήσει έναν αρχάριο να συμμετάσχει χωρίς να τον θέσει σε μια άβολη θέση ή να τον κρίνει επειδή χρειάζεται υποστήριξη.

Πρακτική εφαρμογή στην πολιτική

Τα κρατικά και δημοτικά προγράμματα που χρηματοδοτούν δραστηριότητες για νέους θα πρέπει να παρέχουν χρηματοδότηση όχι μόνο για την ίδια την εκδήλωση, αλλά και για την εργασία του προσωπικού πριν και μετά τη δραστηριότητα: πρόσκληση του συμμετέχοντα, εξήγηση του τι να περιμένει, διατήρηση επαφής και παροχή προσωπικής υποστήριξης εάν χρειάζεται. Οι δημοτικές υπηρεσίες και οι ΜΚΟ θα πρέπει να συμφωνήσουν ποιος καλωσορίζει τους νέους συμμετέχοντες, ποιος βοηθά στην αντιμετώπιση του εκφοβισμού ή του αποκλεισμού και ποιος βοηθά στην επικοινωνία με τον αρμόδιο φορέα ή ειδικό εάν χρειάζεται πρόσθετη βοήθεια. Ένας υπεύθυνος εργαστηρίου μπορεί να χρειαστεί ένα άλλο μέλος του προσωπικού για να υποστηρίξει έναν συμμετέχοντα ή να εξηγήσει την εργασία σε άλλη γλώσσα. Αυτή η εργασία θα πρέπει να περιλαμβάνεται στον προϋπολογισμό της δραστηριότητας. Τα έξοδα ταξιδιού, γευμάτων ή άλλα έξοδα συμμετοχής θα πρέπει να καλύπτονται πριν από τη δραστηριότητα, ώστε τα περιορισμένα κεφάλαια να μην εμποδίζουν έναν νέο να έρθει.

Η πρώτη συνεδρία επισκευής ή ανακύκλωσης ρούχων θα πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμη για έναν νέο συμμετέχοντα. Μπορεί να ξεκινήσει με μια σύντομη επίδειξη και στη συνέχεια να προσφέρει μια απλή πρακτική εργασία, αφήνοντας τη συζήτηση ως προαιρετικό μέρος. Ένας νέος που δεν είναι ακόμη σίγουρος για τις γλωσσικές του δεξιότητες ή δεν θέλει να μιλήσει μπροστά σε όλη την ομάδα θα μπορούσε να συνεργαστεί με έναν συνομήλικο και να ζητήσει βοήθεια ατομικά. Αργότερα, ο διοργανωτής θα μπορούσε να προσφέρει έναν άλλο, ελαφρώς πιο ενεργό ρόλο, όπως να βοηθήσει στην προετοιμασία της επόμενης συνεδρίας, να προσκαλέσει έναν φίλο ή να συμβάλει σε μια σύντομη παρουσίαση. Με αυτόν τον τρόπο, η πρακτική δραστηριότητα γίνεται ένα ασφαλές πρώτο βήμα προς μια πιο ενεργή συμμετοχή.

Κατεύθυνση 2. Πράσινες δεξιότητες και βιώσιμη μόδα

Σύσταση αριθ. 3. Μετατρέψτε την επισκευή και την επαναχρησιμοποίηση ρούχων σε μια τακτική μαθησιακή δραστηριότητα

Τα εθνικά και δημοτικά προγράμματα εκπαίδευσης, νεολαίας και περιβάλλοντος θα πρέπει να υποστηρίζουν τακτικές συνεδρίες φροντίδας, επισκευής και επαναχρησιμοποίησης ενδυμάτων. Δεν θα πρέπει να πραγματοποιούνται ως μεμονωμένη δράση, αλλά ως επαναλαμβανόμενος κύκλος μάθησης, για παράδειγμα μία φορά το μήνα σε σχολείο, βιβλιοθήκη, κέντρο νεότητας ή κοινοτικό χώρο.

Η πρακτική ακολουθία θα πρέπει να είναι απλή: φροντίδα ενδυμάτων, μικρές επισκευές, επαναχρησιμοποίηση, δημιουργική προσαρμογή και κοινοποίηση του αποτελέσματος. Οι συμμετέχοντες θα μπορούσαν να μάθουν να διαβάζουν ετικέτες φροντίδας, να ράβουν μια ραφή, να ράβουν ένα κουμπί, να αντιμετωπίζουν έναν λεκέ, να προετοιμάζονται για μια αλλαγή ρούχων ή να δημιουργούν σύντομες οδηγίες επισκευής για άλλους.

Διδάγματα που αντλήθηκαν από το έργο

Οι δραστηριότητες της Λιθουανίας περιελάμβαναν υφαντική τέχνη, ράψιμο από αποφάγια και επισκευή υπαρχόντων γλυπτών της κοινότητας. Το Young Folks LV διοργάνωσε ανταλλαγές ρούχων, καφετέριες επισκευής και ανακύκλωση ρούχων ως πρακτικούς τρόπους για να εισαγάγει ένα θέμα που δεν είχε προσφέρει προηγουμένως σε ξεχωριστό πρόγραμμα. Ο Έλληνας εταίρος τονίζει ότι η εκπαίδευση για τη βιωσιμότητα δεν πρέπει να περιορίζεται στην ανακύκλωση, αλλά θα πρέπει να βοηθά τους νέους να κατανοήσουν τη μειωμένη κατανάλωση, την επαναχρησιμοποίηση και την επισκευή.

Η εμπειρία αυτών των τριών χωρών δείχνει ότι μια κοινή πρακτική εργασία μπορεί να βοηθήσει έναν αρχάριο να συμμετάσχει κατασκευάζοντας, επισκευάζοντας ή βοηθώντας άλλους πριν συμμετάσχει σε μεγαλύτερες συζητήσεις ή πιο ενεργές δραστηριότητες.

Πρακτική εφαρμογή στην πολιτική

Η δημοτική υποστήριξη θα πρέπει να περιλαμβάνει τη συντήρηση και την αποθήκευση των κοινόχρηστων εργαλείων, όχι μόνο την αγορά τους. Χρειάζεται ένας ειδικός που μπορεί να διδάξει πώς ράβεται ή επισκευάζεται ένα ένδυμα, και θα πρέπει να διατίθεται αρκετός χρόνος στον μαθητή για να ολοκληρώσει την εργασία. Οι δωρεάν συνεδρίες σε χώρους κοινότητας ή νεολαίας θα βοηθούσαν όσους δεν μπορούν να αγοράσουν εξοπλισμό ή να πληρώσουν για ένα μάθημα. Το GreenComp και η Σύσταση του Συμβουλίου για την πράσινη μάθηση παρέχουν μια βάση για τη σύνδεση αυτών των εργασιών με την ευρύτερη μάθηση. [2,3]

Η συνεδρία θα πρέπει να δείχνει με σαφήνεια το νόημα της εργασίας. Οι δεξιότητες φροντίδας και επισκευής ρούχων αποκτούν μεγαλύτερο νόημα όταν ένα νεαρό άτομο μπορεί να φέρει το δικό του ένδυμα και να μάθει να το φροντίζει ή να το επισκευάζει. Η δημιουργία ενός διακοσμητικού αντικειμένου μπορεί επίσης να διδάξει μια δεξιότητα, αλλά δεν θα πρέπει να αντικαθιστά πλήρως τη φροντίδα των ρούχων. Μια επαναλαμβανόμενη συνεδρία επιτρέπει στον συμμετέχοντα να φέρει ξανά

ένα αντικείμενο, να ρωτήσει γιατί μια επισκευή δεν λειτούργησε και να προσπαθήσει ξανά με υποστήριξη.

Σύσταση αριθ. 4. Σύνδεση της μάθησης με υπηρεσίες επισκευής και επαναχρησιμοποίησης υφασμάτων

Οι οργανισμοί νέων και κοινότητας θα μπορούν να δημιουργούν δεσμούς με τεχνίτες επισκευών, οργανισμούς επαναχρησιμοποίησης , σημεία διαλογής, κοινωνικές επιχειρήσεις και περιβαλλοντικές ομάδες. Αυτή η συνεργασία θα πρέπει να είναι πρακτική: επισκέψεις, συνεδρίες, κοινά εργαστήρια, συνεντεύξεις ή σύντομοι οδηγοί υπηρεσιών που εξηγούν πού να απευθυνθείτε και πώς να χρησιμοποιήσετε μια συγκεκριμένη υπηρεσία.

Ο οργανισμός που ηγείται μιας επίσκεψης ή συνεδρίας θα πρέπει να δείχνει ολόκληρη την πορεία ενός αντικειμένου: τι μπορεί να επισκευαστεί, τι μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί, τι δεν είναι πλέον κατάλληλο και γιατί. Οι νέοι θα πρέπει να μπορούν να ρωτούν πού διακινούνται τα αντικείμενα που εξακολουθούν να είναι χρήσιμα, πώς λειτουργεί η διαλογή και πού βρίσκονται τα όρια της υπεύθυνης κατανάλωσης.

Διδάγματα που αντλήθηκαν από το έργο

Η επίσκεψη των Λιθουανών σε κοινωνικές επιχειρήσεις συνδύασε μια εξήγηση για τη διαλογή με ένα κουίζ, πρακτική δραστηριότητα και συνεντεύξεις με τους ιδρυτές κοινωνικών επιχειρήσεων. Ένα χρήσιμο χαρακτηριστικό αυτής της επίσκεψης ήταν ότι οι συμμετέχοντες μπόρεσαν να ελέγξουν τι είχαν ακούσει παρατηρώντας την εργασία επί τόπου. Το Young Folks LV εντοπίζει μια ξεχωριστή ανάγκη για τις νεοαφιχθείσες οικογένειες: να κατανοήσουν τις τοπικές πρακτικές μεταχειρισμένων ειδών, δωρεών και ανταλλαγών που άλλοι συμμετέχοντες μπορεί ήδη να γνωρίζουν. Οι Έλληνες εταίροι τονίζουν ότι οι δεσμοί μεταξύ ΜΚΟ, σχολείων, δημοτικών χώρων και οργανισμών περιβαλλοντικής εκπαίδευσης θα πρέπει να είναι πιο ορατοί και πιο εύχρηστοι σε μαθησιακές δραστηριότητες.

Η εμπειρία αυτών των τριών χωρών δείχνει ότι οι νέοι χρειάζονται όχι μόνο ένα γενικό μήνυμα σχετικά με την επαναχρησιμοποίηση, αλλά και μια συγκεκριμένη εξήγηση για το πού τοπικά μπορούν να επισκευάσουν, να ανταλλάξουν, να δωρίσουν ή να μεταβιβάσουν υπεύθυνα αχρησιμοποίητα αντικείμενα.

Πρακτική εφαρμογή στην πολιτική

Η υποστήριξη θα πρέπει να καλύπτει την προετοιμασία του οργανισμού για την επίσκεψη και τη μεταφορά όταν η επίσκεψη είναι απαραίτητη για μάθηση. Σε απομακρυσμένες περιοχές ή περιοχές όπου οι ευκαιρίες επισκευής, ανταλλαγής και συλλογής υφασμάτων είναι πιο δύσκολο να βρεθούν, ο δήμος θα μπορούσε να βοηθήσει στην προετοιμασία ενός απλού τοπικού οδηγού. Θα παρείχε επαληθευμένες πληροφορίες σχετικά με συγκεκριμένες ευκαιρίες σε αυτήν την περιοχή: πού μπορούν να επισκευαστούν ρούχα, πού πραγματοποιούνται ανταλλαγές ρούχων, πού βρίσκονται σημεία συλλογής υφασμάτων και ποιος δέχεται ακόμη χρησιμοποιήσιμα αντικείμενα. Ο οδηγός θα πρέπει επίσης να αναφέρει με ποιον πρέπει να επικοινωνήσει σχετικά με αντικείμενα που έχουν απομείνει μετά την εκδήλωση, ώστε ο διοργανωτής να μην χρειάζεται να ψάχνει την τελευταία στιγμή για το πώς

να τα χειριστεί υπεύθυνα. Αυτό θα συνέδεε τη μάθηση με την προσοχή της στρατηγικής της ΕΕ για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα στη μακροπρόθεσμη χρήση. [6]

Κατεύθυνση 3. Ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων

Σύσταση αριθ. 5. Σύνδεση της ψηφιακής πρόσβασης με ένα σαφές πρακτικό έργο

Η χρηματοδότηση για την ψηφιακή μάθηση δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο για την αγορά υπολογιστών ή άλλου εξοπλισμού. Πρέπει επίσης να χρηματοδοτεί ό,τι επιτρέπει στους νέους να μαθαίνουν πραγματικά: πρόσβαση στο διαδίκτυο, κατάλληλο λογισμικό, υποστήριξη από το προσωπικό και μια σαφή πρακτική εργασία που ο συμμετέχων θα μπορούσε να ολοκληρώσει ανεξάρτητα. Η εργασία μπορεί να είναι η προετοιμασία ερωτήσεων συνέντευξης, η επεξεργασία μιας ηχητικής ηχογράφησης, η δημιουργία ενός σύντομου οδηγού επισκευής, η προετοιμασία μιας πρόσκλησης για εκδήλωση, η εγγραφή ενός συμμετέχοντα ή ο έλεγχος πληροφοριών.

Ένα smartphone δεν είναι πάντα αρκετό για μάθηση, ειδικά όταν είναι απαραίτητο να προετοιμαστεί ένα έγγραφο, να επεξεργαστεί ένα μέσο ή να αποθηκευτούν αρχεία με ασφάλεια. Επομένως, τα κέντρα νεότητας, τα σχολεία, οι βιβλιοθήκες και οι κοινοτικοί χώροι θα πρέπει να παρέχουν πρόσβαση σε κοινόχρηστους υπολογιστές, εργαλεία ηχογράφησης και ένα μέλος του προσωπικού που μπορεί να βοηθήσει στην ολοκλήρωση μιας συγκεκριμένης εργασίας. Εάν είναι δυνατόν, θα μπορούσε να δανειστεί εξοπλισμός.

Διδάγματα που αντλήθηκαν από το έργο

Στις δραστηριότητες της Λιθουανίας, οι νέοι δημιούργησαν podcast και βίντεο και πήραν συνεντεύξεις από εκπροσώπους της προστασίας του περιβάλλοντος και των κοινωνικών επιχειρήσεων. Αυτό έδειξε ότι μια ψηφιακή εργασία αποκτά μεγαλύτερο νόημα όταν συνδέεται με πραγματική εμπειρία: μια επίσκεψη, μια συνέντευξη, μια δραστηριότητα διαλογής ή επισκευής υφασμάτων. Το Young Folks LV σημειώνει ότι η δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου ενδιαφέρει τους νέους που δυσκολεύτηκαν να συμμετάσχουν σε συνήθεις θεωρητικές δραστηριότητες. Οι Έλληνες εταίροι τονίζουν ότι τα βίντεο, τα podcast και η μεθοδολογία μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως μαθησιακός πόρος σε σχολεία και δραστηριότητες νέων.

Η εμπειρία αυτών των τριών χωρών δείχνει ότι μια ψηφιακή εργασία θα πρέπει να έχει σαφή στόχο και αρκετούς διαφορετικούς ρόλους. Για παράδειγμα, η δημιουργία ενός οδηγού επισκευής μπορεί να περιλαμβάνει την επιλογή βημάτων, τη φωτογράφιση ή την κινηματογράφηση, την προετοιμασία κειμένου, την ηχογράφηση και την επεξεργασία. Αυτό επιτρέπει επίσης σε έναν νέο που δεν θέλει να βιντεοσκοπηθεί, να συνεισφέρει με τη φωνή του.

Πρακτική εφαρμογή στην πολιτική

Η χρηματοδότηση για την ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων θα πρέπει να περιλαμβάνει όχι μόνο σχολεία αλλά και οργανώσεις νέων που εργάζονται στον τομέα της άτυπης εκπαίδευσης. Ο Λετονός εταίρος τονίζει ότι ορισμένοι νέοι χρειάζονται βοήθεια στη χρήση ηλεκτρονικών υπηρεσιών και στην ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων στα ρωσικά ή τα ουκρανικά. Για μια τέτοια δραστηριότητα, η πρώτη

ζωντανή επαφή είναι σημαντική: ένας νέος θα πρέπει να είναι σε θέση να ξεκινήσει να μαθαίνει ακόμα και όταν είναι δύσκολο για αυτόν να εγγραφεί ανεξάρτητα στο διαδίκτυο. Εάν μια συγκεκριμένη υπηρεσία απαιτεί ηλεκτρονική ταυτότητα, τραπεζική ταυτότητα ή άλλη επίσημη πρόσβαση, το προσωπικό θα πρέπει να εξηγήσει αυτήν την απαίτηση και να βοηθήσει τον νέο να καταλάβει με ποιον υπεύθυνο φορέα πρέπει να επικοινωνήσει.

Το ελληνικό παράδειγμα δείχνει ότι οι οργανώσεις νέων θα πρέπει να συμπεριληφθούν στα υπάρχοντα μέτρα ψηφιακού γραμματισμού. Η χρηματοδότηση θα μπορούσε να επιτρέψει στους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας να συμμετέχουν σε υπάρχουσα ψηφιακή κατάρτιση, να χρησιμοποιούν δημόσια διαθέσιμες πλατφόρμες μάθησης και να λαμβάνουν υποστήριξη εξοπλισμού όταν η ψηφιακή εργασία συνδέεται με μια συγκεκριμένη εργασία για τους νέους.

Ο Λιθουανός εταίρος προτείνει την αξιολόγηση της ψηφιακής μάθησης σύμφωνα με το τι μπορεί να κάνει ο συμμετέχων ανεξάρτητα μετά τη δραστηριότητα. Για παράδειγμα, μπορεί να αποθηκεύσει και να βρει ένα αρχείο, να επεξεργαστεί το συμφωνημένο υλικό ή να το μοιραστεί μέσω ενός επιλεγμένου καναλιού. Αυτό θα βοηθούσε τον εργαζόμενο για νέους να κατανοήσει ποια υποστήριξη χρειάζεται ακόμα. Η συχνή/άνετη χρήση smartphone δεν πρέπει να θεωρείται απόδειξη ότι ένας νέος γνωρίζει ήδη πώς να εκτελεί αυτές τις εργασίες. Το DigiComp μπορεί να βοηθήσει στην επιλογή μαθησιακών στόχων για τέτοιες εργασίες. [4,5]

Σύσταση αριθ. 6. Διδάξτε την ασφαλή και κριτική δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου

Οι δραστηριότητες στα μέσα ενημέρωσης για νέους θα πρέπει να διδάσκουν όχι μόνο τη βιντεοσκόπηση, την ηχογράφηση ή το μοντάζ, αλλά και την υπεύθυνη χρήση των πληροφοριών. Όταν οι νέοι δημιουργούν ένα podcast, ένα βίντεο, έναν οδηγό ή μια ανάρτηση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης σχετικά με τη βιώσιμη μόδα, θα πρέπει να ελέγχουν εάν οι ισχυρισμοί που χρησιμοποιούν είναι ακριβείς. Για παράδειγμα, πριν χαρακτηρίσουν ένα προϊόν ή μια δραστηριότητα «φιλικό προς το περιβάλλον», «πράσινο» ή «βιώσιμο», είναι απαραίτητο να εξηγήσουν σε τι βασίζεται αυτός ο ισχυρισμός: είτε πρόκειται για υλικά, παραγωγή, μεγαλύτερη διάρκεια χρήσης, επισκευή, επαναχρησιμοποίηση ή χαμηλότερη κατανάλωση.

Κατά τη δημιουργία περιεχομένου, είναι επίσης σημαντικό να διασφαλίζεται η ασφάλεια των συμμετεχόντων και το δικαίωμα επιλογής. Πριν από τη λήψη φωτογραφιών, την κινηματογράφηση ή την ηχογράφηση φωνής, ο διοργανωτής πρέπει να εξηγήσει πού θα χρησιμοποιηθεί το υλικό και ποιες επιλογές έχει ο συμμετέχων. Ένας νέος θα πρέπει να είναι σε θέση να συμβάλει στην προετοιμασία των ερωτήσεων, στον ήχο, στην επεξεργασία ή στο κείμενο, ακόμη και όταν δεν θέλει να τον δουν ή να τον ακούσουν στο τελικό έργο.

Διδάγματα που αντλήθηκαν από το έργο

Στη λιθουανική ομάδα, οι νέοι συζήτησαν τι σημαίνουν οι όροι «φιλικό προς το περιβάλλον», «πράσινο» και «βιώσιμο» και δημιούργησαν περιεχόμενο μέσων ενημέρωσης σχετικά με τη βιώσιμη μόδα. Αυτό έδειξε ότι η δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εργασία ελέγχου πληροφοριών: ο συμμετέχων όχι μόνο επαναλαμβάνει ένα μήνυμα που έχει ακούσει, αλλά μαθαίνει επίσης να το παρουσιάζει μέσα από ένα συγκεκριμένο παράδειγμα. Το Young Folks LV τονίζει

τη σημασία των κρίσιμων δεξιοτήτων στα μέσα ενημέρωσης για τους νέους που λαμβάνουν πληροφορίες σε πολλές γλώσσες και από διαφορετικές πηγές. Η συμβολή των Ελλήνων εταίρων δείχνει επίσης ότι τα θέματα βιωσιμότητας δεν πρέπει να παρουσιάζονται μόνο ως γενικά συνθήματα.

Η εμπειρία αυτών των τριών χωρών δείχνει ότι η δραστηριότητα στα μέσα ενημέρωσης μπορεί να βοηθήσει τους νέους να θέσουν ερωτήματα σχετικά με τη βιωσιμότητα, τη διαφήμιση και την υπεύθυνη κατανάλωση. Επομένως, είναι σημαντικό να διδάξουμε όχι μόνο πώς να χρησιμοποιούν εφαρμογές, αλλά και πώς να κατανοούν τι ισχυρίζεται ένας νέος στο περιεχόμενο που δημιουργεί.

Πρακτική εφαρμογή στην πολιτική

Τα κρατικά και δημοτικά χρηματοδοτούμενα προγράμματα για τη νεολαία θα πρέπει να διαθέτουν χρόνο όχι μόνο για τη δημιουργία περιεχομένου αλλά και για τον έλεγχο των πληροφοριών. Η εκπαίδευση του προσωπικού θα πρέπει να καλύπτει δύο πράγματα: την τεχνική προετοιμασία περιεχομένου και τον έλεγχο των ισχυρισμών. Το προσωπικό θα πρέπει να είναι σε θέση να βοηθά τους συμμετέχοντες να ηχογραφούν καθαρό ήχο, να προετοιμάζουν υπότιτλους, να χρησιμοποιούν ευανάγνωστο κείμενο, να προσαρμόζουν περιεχόμενο σε διαφορετικές γλώσσες και να ελέγχουν ισχυρισμούς σχετικά με τη βιωσιμότητα. Στα εργαστήρια, οι ρόλοι μπορούν να κατανεμηθούν με σαφήνεια: ένας συμμετέχων ελέγχει εάν οι πληροφορίες ταιριάζουν με την πηγή, ένας άλλος ελέγχει εάν το κείμενο είναι σαφές για το κοινό και ένας τρίτος φροντίζει για τον ήχο, την εικόνα ή την επεξεργασία.

Το περιεχόμενο των μέσων ενημέρωσης που δημιουργείται θα πρέπει να παρέχει στον θεατή επαρκές πλαίσιο. Για παράδειγμα, μια σύντομη επίδειξη επισκευής ρούχων θα πρέπει να δείχνει ποιο ένδυμα επισκευάζεται και ποιο πρόβλημα επιλύεται. Μια συνέντευξη σχετικά με μια υπηρεσία θα πρέπει να κατονομάζει τον οργανισμό και την ημερομηνία ελέγχου των πληροφοριών. Αυτό βοηθά στη διάκριση ενός συγκεκριμένου πρακτικού παραδείγματος από έναν γενικό ισχυρισμό σχετικά με όλα τα προϊόντα, τις υπηρεσίες ή τις λύσεις βιωσιμότητας.

Κατεύθυνση 4. Δραστηριότητες κοινότητας με πρωτοβουλία νέων

Σύσταση αριθ. 7. Εισαγωγή ενός μοντέλου μικρών επιχορηγήσεων για ιδέες νέων

Οι δήμοι και οι δημόσιοι φορείς χρηματοδότησης νέων θα πρέπει να δημιουργήσουν μικρές επιχορηγήσεις για την υλοποίηση ιδεών για τους νέους. Μια πρώτη προσπάθεια συχνά χρειάζεται μόνο μερικές εκατοντάδες ευρώ, εάν παρέχεται και αξιόπιστη υποστήριξη. Τα κεφάλαια θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για υλικά, εγκαταστάσεις, μεταφορές, μετάφραση, συμμετοχή επισκεπτών, επικοινωνία ή γεύματα για τους συμμετέχοντες κατά τη διάρκεια μιας μεγαλύτερης δραστηριότητας.

Η αίτηση πρέπει να είναι σύντομη και κατανοητή. Θα μπορούσε να θέτει πέντε ερωτήσεις: τι θέλουν να κάνουν οι νέοι, για ποιον απευθύνεται, πού θα πραγματοποιηθεί, ποια βοήθεια χρειάζεται και πώς θα μοιραστεί η εργασία. Ένας μέντορας ή ένας οργανισμός υποδοχής θα πρέπει να βοηθήσει στη μετατροπή της ιδέας σε αίτηση, αλλά οι αποφάσεις σχετικά με τη δραστηριότητα πρέπει να παραμείνουν στην αρμοδιότητα της ομάδας νέων.

Διδάγματα που αντλήθηκαν από το έργο

Ο Λετονός εταίρος αξιοποιεί την ευρύτερη εμπειρία του με τις επιχορηγήσεις Erasmus+ ΚΑ210 και τονίζει ότι οι ομάδες νέων που συμμετέχουν για πρώτη φορά χρειάζονται απλές αιτήσεις και εύκολη υποβολή εκθέσεων. Ο Λιθουανός εταίρος κάλεσε τους συμμετέχοντες στην κατασκήνωση να δημιουργήσουν ιδέες για την κοινότητα, επομένως ένα μοντέλο μικρών επιχορηγήσεων θα μπορούσε να βοηθήσει στη συνέχιση μιας τέτοιας ιδέας μετά τις δραστηριότητες του έργου. Ο Έλληνας εταίρος προτείνει επίσης εθνικούς διαγωνισμούς, βραβεία και υποστήριξη για πρωτοβουλίες νέων, ώστε οι καλές ιδέες να μπορούν να γίνουν πραγματικές δραστηριότητες σε σχολεία ή δήμους.

Η εμπειρία αυτών των τριών χωρών δείχνει ότι είναι σημαντικό για τους νέους όχι μόνο να συμμετέχουν σε οργανωμένα εργαστήρια, αλλά και να έχουν μια σαφή πορεία για την υλοποίηση της δικής τους ιδέας: μια κατανοητή αίτηση, μικρή οικονομική υποστήριξη, βοήθεια από μέντορα και απλή υποβολή εκθέσεων.

Πρακτική εφαρμογή στην πολιτική

Μια άτυπη ομάδα θα πρέπει να είναι σε θέση να ενεργεί μέσω ενός υποστηρικτικού οργανισμού που χειρίζεται τις συμφωνημένες πληρωμές και κρατήσεις, ενώ οι νέοι λαμβάνουν τις κύριες αποφάσεις. Η κοινότητα Balsiai προτείνει προχρηματοδότηση, ώστε οι συμμετέχοντες να μην χρειάζεται πρώτα να πληρώσουν οι ίδιοι. Η αναφορά θα μπορούσε να ζητήσει μια σύντομη περιγραφή της δραστηριότητας, απόδειξη των συμφωνημένων εξόδων και της μάθησης της ομάδας. Οι δήμοι θα πρέπει να αποφασίσουν τι είναι αναλογικό για μια μικρή επιχορήγηση και να το εξηγήσουν αυτό πριν από την υποβολή της αίτησης, ορίζοντας ένα άτομο επικοινωνίας για ερωτήσεις.

Ο Λετονός εταίρος προτείνει ξεχωριστή χρηματοδότηση για ιδέες που υποστηρίζονται από νέους εθνικών μειονοτήτων, μεταναστών και προσφύγων, ειδικά σε απομακρυσμένες περιοχές. Οι δήμοι θα μπορούσαν να εξετάσουν το ενδεχόμενο ειδικών επιχορηγήσεων ή υποστήριξης στο πλαίσιο ενός υφιστάμενου μέτρου, παρέχοντας γλωσσική υποστήριξη πριν από την υποβολή της αίτησης. Αυτό θα πρέπει να επιλέγεται ανάλογα με τις τοπικές ανάγκες πρόσβασης. Μια ομάδα δεν θα πρέπει να γίνεται μέλος μιας ΜΚΟ μόνο και μόνο για να ζητήσει υλικά για μια πρώτη μικρή κοινοτική δραστηριότητα.

Ο Έλληνας εταίρος προτείνει εθνικούς διαγωνισμούς, βραβεία και υποστήριξη για πρωτοβουλίες νέων. Αυτή η εμπειρία δείχνει ότι οι μικρές επιχορηγήσεις μπορούν να συνδεθούν όχι μόνο με δημοτική χρηματοδότηση αλλά και με διαγωνισμούς ή άλλες δημόσιες πρωτοβουλίες, εάν αναφέρεται σαφώς πώς η επιλεγμένη ιδέα μπορεί να εφαρμοστεί στην πράξη.

Για μια ομάδα που συμμετέχει για πρώτη φορά, μερικές εκατοντάδες ευρώ, ένας δωρεάν χώρος, υλικά, βοήθεια στην επικοινωνία και μια πολύ σύντομη αναφορά είναι συχνά αρκετά. Η αίτηση δεν θα πρέπει να απαιτεί περίπλοκη γλώσσα του έργου. Κατά την αξιολόγηση τέτοιων ιδεών, θα πρέπει να δίνεται προσοχή όχι μόνο στον αριθμό των συμμετεχόντων αλλά και στο κατά πόσον η δραστηριότητα φτάνει σε μια ομάδα που συνήθως δεν συμμετέχει σε δημοτικά προγράμματα για νέους .

Σύσταση αριθ. 8. Κάντε τους κοινοτικούς χώρους εύκολα προσβάσιμους για δραστηριότητες νέων

Οι Δήμοι θα πρέπει να ανακοινώνουν δημόσια ποιες εγκαταστάσεις και εξοπλισμό μπορούν να χρησιμοποιηθούν για δραστηριότητες νέων. Οι πληροφορίες πρέπει να είναι απλές: με ποιον να επικοινωνήσουν, πότε ο χώρος είναι ελεύθερος, εάν είναι δωρεάν, πώς να τον κάνουν κράτηση, ποια εργαλεία είναι διαθέσιμα στο χώρο και ποιος βοηθά στη χρήση του χώρου.

Μια δραστηριότητα με την υφαντουργία απαιτεί τραπέζι, ασφαλή εργαλεία, χώρο για τα υλικά και τη δυνατότητα να αφήσετε την ημιτελή εργασία μέχρι την επόμενη συνάντηση. Η δραστηριότητα με τα μέσα ενημέρωσης απαιτεί ένα ήσυχο μέρος για ηχογράφηση, έναν υπολογιστή ή άλλο κατάλληλο εξοπλισμό. Δεν είναι απαραίτητο να έχετε τα πάντα σε ένα μέρος, αλλά οι συμμετέχοντες πρέπει να γνωρίζουν πού και πότε μπορούν να συνεχίσουν την εργασία τους.

Διδάγματα που αντλήθηκαν από το έργο

Η δραστηριότητα ραπτικής που διοργάνωσε ο Λιθουανός εταίρος έφερε κοντά νέους συμμετέχοντες και κατοίκους της κοινότητας για δημιουργία και επισκευή. Έδειξε αμφίδρομη μάθηση: ένας κάτοικος μπορεί να εξηγήσει μια μέθοδο επισκευής και ένας νέος μπορεί να βοηθήσει στην κινηματογράφηση ή την περιγραφή της. Ο Λετονός εταίρος σημειώνει ότι οι ανταλλαγές ρούχων βοήθησαν στην οικοδόμηση δεσμών μεταξύ διαφορετικών γλωσσικών ομάδων. Το παράδειγμα του Serafio στην Αθήνα που παρείχε ο Έλληνας εταίρος δείχνει ότι οι δημοτικοί χώροι μπορούν να γίνουν χώροι για εκπαιδευτικές, κοινοτικές και νεανικές δραστηριότητες.

Πρακτική εφαρμογή στην πολιτική

Οι δήμοι θα πρέπει να ορίσουν έναν σαφή υπεύθυνο επικοινωνίας για τον χώρο, ο οποίος θα μπορεί να βοηθήσει με την πρόσβαση και την συμφωνημένη επίβλεψη. Η ομάδα και οι οικοδεσπότες του χώρου θα πρέπει να συμφωνήσουν για το πώς αποθηκεύεται η ημιτελής εργασία και πότε μπορούν να επιστρέψουν οι συμμετέχοντες. Το παράδειγμα του Σεράφειου του Έλληνα εταίρου παρέχει ένα σημείο εκκίνησης για να εξεταστεί πώς ένας δημοτικός χώρος θα μπορούσε να υποστηρίξει περαιτέρω εργασία με τους νέους. Ένας δήμος που εξετάζει μια παρόμοια πρόταση θα πρέπει να ρωτήσει ποιες ομάδες νέων χρησιμοποιούν ήδη τους χώρους του και αν μια άτυπη ομάδα μπορεί να κάνει κράτηση χωρίς να γνωρίζει εκ των προτέρων το σύστημα.

Η πρόταση θα πρέπει να καθιστά σαφές ποια παραμένει η ευθύνη των οικοδεσποτών του χώρου και τι μπορούν να επιλέξουν οι νέοι. Οι οικοδεσπότες του χώρου μπορούν να διασφαλίσουν την εποπτεία και να βοηθήσουν στη χρήση του εξοπλισμού, ενώ η ομάδα σχεδιάζει τη δραστηριότητα και προσκαλεί τους συμμετέχοντες. Η ονομασία αυτών των ρόλων μπορεί να μειώσει την ανησυχία που αναφέρεται στην εμπειρία των εταίρων της Λιθουανίας ότι οι ενήλικες θα αναλάβουν την ιδέα των νέων. Δίνει επίσης σε έναν νέο διοργανωτή ένα άτομο με το οποίο μπορεί να επικοινωνήσει όταν προκύψει κάποιο πρακτικό πρόβλημα.

Κατεύθυνση 5. Χρηματοδότηση και συνέχεια

Σύσταση αριθ. 9. Να επιτραπεί η χρηματοδότηση δραστηριοτήτων που συνδυάζουν στόχους για τη νεολαία, την εκπαίδευση, το περιβάλλον και τις ψηφιακές δεξιότητες

Τα εθνικά και δημοτικά μέτρα χρηματοδότησης θα πρέπει να επιτρέπουν τον συνδυασμό στόχων για τη νεολαία, την εκπαίδευση, το περιβάλλον, την κοινότητα και τις ψηφιακές δεξιότητες σε μία δραστηριότητα. Για παράδειγμα, ένα πρόγραμμα μπορεί να περιλαμβάνει μια συνεδρία επισκευής υφασμάτων, μια επίσκεψη σε έναν τοπικό συνεργάτη, την ηχογράφηση ενός podcast και τη δημιουργία ενός σύντομου ψηφιακού αποτελέσματος.

Μια τέτοια δραστηριότητα απαιτεί περισσότερα από έναν απλό προϋπολογισμό για μία μόνο εκδήλωση. Πρέπει να χρηματοδοτηθεί η προετοιμασία, η συνεργασία των εταίρων, η πρόσκληση συμμετεχόντων, η γλωσσική υποστήριξη, ο χρόνος του προσωπικού μεταξύ των συναντήσεων και η προσαρμογή των αποτελεσμάτων σε άλλες ομάδες. Ως εκ τούτου, ορισμένοι οργανισμοί χρειάζονται πολυετή χρηματοδότηση ή μια συνεχιζόμενη δημοτική συμφωνία.

Διδάγματα που αντλήθηκαν από το έργο

Το λιθουανικό εργαστήρι έδειξε ότι ένα πρόγραμμα μπορεί να συνδυάσει διάφορες δραστηριότητες: δημιουργία, τοπικές επισκέψεις, δημιουργία podcast και ιδέες για την κοινότητα. Ένα τέτοιο μοντέλο χρειάζεται περισσότερες από μία ημέρες εκδήλωσης. Απαιτεί προετοιμασία, συντονισμό εταίρων, σαφείς εργασίες για τους συμμετέχοντες και ένα άτομο που διατηρεί τη σύνδεση μεταξύ των δραστηριοτήτων.

Η εμπειρία του Λετονού εταίρου δείχνει ότι η εργασία με νέους από εθνικές μειονότητες, μετανάστες και πρόσφυγες απαιτεί μια συνεπή σχέση. Για μια τέτοια εργασία, η δημοσίευση μιας πρόσκλησης δεν αρκεί. Χρειάζεται ένας οργανισμός που μπορεί να προσεγγίσει τους νέους, να εξηγήσει το νόημα της δραστηριότητας, να τους βοηθήσει να συμμετάσχουν και να διατηρήσει επαφή μετά την πρώτη συνάντηση. Η εμπειρία του Έλληνα εταίρου δείχνει μια άλλη ανάγκη: τα καλά προγράμματα των ΜΚΟ πρέπει να συνδέονται πιο ξεκάθαρα με σχολεία, δήμους και δημόσιες πληροφορίες, ώστε περισσότεροι νέοι να τα μαθαίνουν.

Η εμπειρία αυτών των τριών χωρών υποστηρίζει ένα μοντέλο χρηματοδότησης που υποστηρίζει όχι μόνο μια ξεχωριστή εκδήλωση αλλά και την προετοιμασία, τις συνεργασίες, την πρόσκληση συμμετεχόντων, τη διατήρηση της επαφής και τη συνέχιση της εργασίας μετά τη δραστηριότητα.

Το έργο ήταν επίσης χρήσιμο για το προσωπικό και τους εθελοντές. Οι εταίροι έμαθαν ο ένας από τον άλλον: κάποιοι είχαν περισσότερη εμπειρία στη βιωσιμότητα, άλλοι εργάστηκαν πιο έντονα με ψηφιακές δεξιότητες ή με την οικοδόμηση κοινοτήτων νέων. Αυτό βοήθησε στη δοκιμή νέων μεθόδων και ενίσχυσε τις δεξιότητες διαχείρισης έργων και διαπολιτισμικής επικοινωνίας. Έγινε επίσης σαφές ότι η συμμετοχή των ίδιων των υλοποιητών και η πίστη τους στην ιδέα είναι πολύ σημαντική για την επιτυχία των δραστηριοτήτων, επειδή μόνο τότε είναι ευκολότερο να μεταδοθεί στους νέους, τους εταίρους και την τοπική κοινότητα.

Πρακτική εφαρμογή στην πολιτική

Τα κρατικά και δημοτικά χρηματοδοτούμενα προγράμματα για τη νεολαία θα πρέπει να αναφέρουν σαφώς ποιες δαπάνες είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση. Εκτός από την ίδια τη δραστηριότητα, θα πρέπει να είναι δυνατή η χρηματοδότηση της προετοιμασίας, της συνεργασίας με άλλον οργανισμό , της γλωσσικής υποστήριξης, της χρήσης κοινών εργαλείων σε διάφορες συνεδρίες και της μάθησης του προσωπικού. Αυτό θα επέτρεπε στους οργανισμούς να σχεδιάζουν όχι μόνο μία εκδήλωση αλλά ολόκληρη τη διαδικασία της δραστηριότητας.

Όταν μια δραστηριότητα συνδέει ένα σχολείο, μια ΜΚΟ, έναν δημοτικό χώρο ή έναν άλλο εταίρο, θα πρέπει να είναι σαφές ποιος είναι υπεύθυνος για την κοινή πρόταση και τα ζητήματα χρηματοδότησης. Μια ομάδα νέων δεν θα πρέπει να χρειάζεται να κατανοεί τις διαδικασίες πολλών ιδρυμάτων ή να αποστέλλεται από το ένα ίδρυμα στο άλλο. Μία σαφής επαφή θα βοηθούσε στην ταχύτερη κατανόηση της διαθέσιμης υποστήριξης και των απαιτούμενων δράσεων.

Η μεγαλύτερης διάρκειας χρηματοδότηση θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει εργασίες μεταξύ των δραστηριοτήτων: επικοινωνία με τους συμμετέχοντες, βοήθεια στην εξεύρεση χώρου, προετοιμασία για την επόμενη συνεδρία, διατήρηση επαφής με την ομάδα, μετάφραση ή διαμεσολάβηση με ένα σχολείο ή δήμο. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για οργανισμούς που εργάζονται με νέους που είναι πιο δύσκολο να προσεγγιστούν, επειδή ένα σύντομο έργο ή μία δημόσια εκδήλωση δεν επαρκεί για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης.

Σύσταση αριθ. 10. Βεβαιωθείτε ότι η μεθοδολογία SHIFT χρησιμοποιείται μετά το έργο

Τα ιδρύματα νεολαίας και εκπαίδευσης θα πρέπει να βοηθήσουν στη χρήση της μεθοδολογίας SHIFT μετά το τέλος του έργου SHIFT. Η κοινοποίηση ενός συνδέσμου από μόνη της δεν αρκεί. Απαιτείται μια σύντομη εξήγηση για το ποιο μέρος της μεθοδολογίας είναι κατάλληλο για ένα σχολείο, κέντρο νεότητας, βιβλιοθήκη ή κοινότητα, ποια εργαλεία χρειάζονται και πόσο χρόνο διαρκεί η δραστηριότητα.

Η πρακτική χρήση θα μπορούσε να είναι η εξής: ένας οργανισμός επιλέγει ένα μέρος της μεθοδολογίας, το συνδέει με μια εργασία που αφορά την κλωστοϋφαντουργία και σχεδιάζει εκ των προτέρων ποιο θα είναι το αποτέλεσμα των συμμετεχόντων. Ένας δήμος ή ένας εθνικός φορέας θα μπορούσε να ορίσει ένα άτομο επικοινωνίας που θα βοηθήσει στην επιλογή της σωστής μορφής δραστηριότητας.

Διδάγματα που αντλήθηκαν από το έργο

Η εμπειρία του Λιθουανού εταίρου δείχνει ότι η μεθοδολογία καθίσταται πιο χρήσιμη όταν συνδέεται με μια συγκεκριμένη δραστηριότητα: ένα εργαστήριο κλωστοϋφαντουργίας, μια επίσκεψη, μια συνέντευξη, ένα podcast ή μια ιδέα για την κοινότητα. Ο Λετονός εταίρος εκτιμά τη μεθοδολογία και το μοντέλο των συνεχιζόμενων εργαστηρίων, επειδή το προσωπικό σε μικρότερες ΜΚΟ μπορεί να μην είναι ειδικοί σε τομείς της κλωστοϋφαντουργίας ή της ψηφιακής τεχνολογίας. Ο Έλληνας εταίρος προτείνει τη διανομή της μεθοδολογίας σε εκπαιδευτικούς σε διαφορετικά επίπεδα.

Οι προτάσεις αυτών των τριών χωρών καταδεικνύουν την ίδια πρακτική ανάγκη: είναι σημαντικό όχι μόνο να δημοσιοποιηθεί η μεθοδολογία, αλλά και να βοηθηθεί κάποιος να κατανοήσει ποιο μέρος να επιλέξει, πώς να το προσαρμόσει και ποια εργαλεία θα χρειαστούν για την υλοποίηση της δραστηριότητας.

Από την άποψη της συνέχειας, είναι σημαντικό τα αποτελέσματα του έργου να μην παραμένουν μόνο στο αρχείο ενός ολοκληρωμένου έργου. Οι εταίροι σχεδιάζουν να συνεχίσουν τις ανταλλαγές ρούχων, τα εργαστήρια ραπτικής, τις δημιουργικές δραστηριότητες υφασμάτων και την κατασκευή παιχνιδιών για καταφύγια ζώων. Οι δεξιότητες ψηφιακής επικοινωνίας που αποκτώνται μπορούν να εφαρμοστούν σε άλλα έργα και πρωτοβουλίες, ενισχύοντας την προβολή των δραστηριοτήτων της κοινότητας.

Πρακτική εφαρμογή στην πολιτική

Εθνικά ιδρύματα νεολαίας και εκπαίδευσης, δήμοι, σχολεία, βιβλιοθήκες, κέντρα νεότητας και ΜΚΟ μπορούν να βοηθήσουν το υλικό του έργου να φτάσει σε περισσότερους ανθρώπους. Θα μπορούσαν να συμπεριλάβουν τη μεθοδολογία SHIFT σε εκπαίδευση, δραστηριότητες του έργου, συνεδρίες νέων, εκπαίδευση βιβλιοθηκών ή εργαστήρια κοινότητας. Είναι σημαντικό το υλικό να παρουσιάζεται όχι ως ολοκληρωμένο αποτέλεσμα του έργου, αλλά ως εργαλείο που μπορεί να προσαρμοστεί σε μια συγκεκριμένη δραστηριότητα: εργαστήρια επισκευής ρούχων, ανταλλαγές, ένα podcast, ένα βίντεο ή μια συζήτηση σχετικά με την κατανάλωση.

Οι Δήμοι θα μπορούσαν να βοηθήσουν στη σύνδεση ενδιαφερόμενων οργανισμών με τοπικούς ειδικούς, κοινοτικούς χώρους, σχολεία ή ΜΚΟ που έχουν ήδη παρόμοια εμπειρία. Τα σχολεία και τα κέντρα νεότητας θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν ένα επιλεγμένο μέρος της μεθοδολογίας μαζί με μια πρακτική εργασία, ενώ οι βιβλιοθήκες ή οι κοινοτικοί οίκοι θα μπορούσαν να παρέχουν έναν χώρο, εξοπλισμό ή βοήθεια στην επικοινωνία της δραστηριότητας.

Κατά την κοινοποίηση του υλικού του έργου, θα πρέπει να αναφέρεται σαφώς πώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην πράξη. Η ανακοίνωση θα μπορούσε να κατευθύνει έναν εκπαιδευτικό, έναν εργαζόμενο για νέους ή έναν εκπρόσωπο της κοινότητας σε μια συγκεκριμένη επαφή, παράδειγμα δραστηριότητας ή συνεχιζόμενο εργαστήριο. Η απλή ανακοίνωση ότι η μεθοδολογία έχει προετοιμαστεί δεν αρκεί. Είναι απαραίτητο να δείξετε ποια δραστηριότητα μπορεί να οργανωθεί , για ποιον απευθύνεται, πόσο διαρκεί και ποια εργαλεία χρειάζονται.

Σύσταση αριθ. 11. Συμπερίληψη εργασιών κλωστοϋφαντουργίας, βιωσιμότητας και ψηφιακού περιεχομένου στην τυπική και μη τυπική εκπαίδευση

Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα θα πρέπει να ενθαρρύνουν τα σχολεία, τα ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης, τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και τους οργανισμούς μη τυπικής εκπαίδευσης να χρησιμοποιούν δραστηριότητες που συνδυάζουν την υφαντουργία, τη βιωσιμότητα και το ψηφιακό περιεχόμενο. Αυτό μπορεί να ενσωματωθεί σε δραστηριότητες αγωγής του πολίτη, τεχνολογίας, οικονομικών, μέσων ενημέρωσης, περιβάλλοντος ή μάθησης βασισμένες σε έργα.

Το μαθησιακό αποτέλεσμα πρέπει να είναι σαφές και ελέγξιμο: ο συμμετέχων εξηγεί μια επιλογή ενδύματος, εφαρμόζει μια μέθοδο φροντίδας ή επισκευής, ελέγχει μια πηγή πληροφοριών, προετοιμάζει ένα σύντομο έργο πολυμέσων ή παρουσιάζει μια ιδέα για την κοινότητα. Μια τέτοια εργασία καθιστά δυνατή την αξιολόγηση όχι μόνο των γνώσεων αλλά και της πρακτικής δράσης.

Διδάγματα που αντλήθηκαν από το έργο

Ο Έλληνας εταίρος προτείνει διαθεματική εργασία και συνεχιζόμενα εργαστήρια σε σχολεία. Τα πιστοποιητικά τελικού αναστοχασμού και τα Youthpass από τη λιθουανική ομάδα αποτελούν παράδειγμα για το πώς μπορούν να βοηθηθούν οι συμμετέχοντες να περιγράψουν τη μάθησή τους. Το Young Folks LV ζητά ευρύτερη αναγνώριση των δεξιοτήτων που αποκτώνται μέσω της μη τυπικής μάθησης. Αυτά τα σημεία υποστηρίζουν τη σύνδεση μεταξύ της δραστηριότητας και αυτού που ο μαθητής μπορεί να εξηγήσει ή να χρησιμοποιήσει αργότερα, χωρίς να θεωρείται η σχολική φοίτηση ως ο μόνος δρόμος προς τη μάθηση.

Ο Λετονός εταίρος προτείνει επίσης την ευρύτερη αναγνώριση των δεξιοτήτων που αποκτώνται μέσω της μη τυπικής εκπαίδευσης. Στην πράξη, αυτό θα μπορούσε να σημαίνει ένα πιστοποιητικό τύπου Youthpass , μια δραστηριότητα έργου που αναγνωρίζεται από ένα σχολείο ή μια σαφή περιγραφή των επιτευγμάτων του συμμετέχοντα. Με αυτόν τον τρόπο, η επισκευή υφασμάτων, η δημιουργία μέσων, η οργάνωση εκδηλώσεων ή η εργασία σε μια ομάδα μικτής γλώσσας δεν θα θεωρούνται ως μεμονωμένη δραστηριότητα, αλλά ως δεξιότητες που ένας νέος μπορεί να επιδείξει στο σχολείο, στην εργασία ή σε άλλο πρόγραμμα .

Πρακτική εφαρμογή στην πολιτική

Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και οι Δήμοι θα πρέπει να συμφωνήσουν για το πώς το σχολικό πρόγραμμα σπουδών μπορεί να περιλαμβάνει τη συμμετοχή της τοπικής κοινότητας και τη συνεργασία με ΜΚΟ. Ένα σχολείο θα μπορούσε να εξετάσει το ενδεχόμενο αναγνώρισης μιας εργασίας επισκευής ρούχων, δημιουργίας μέσων ενημέρωσης ή ενός ρόλου σε μια εκδήλωση ως μάθησης σύμφωνα με τους δικούς του κανόνες. Οποιαδήποτε επίσημη αναγνώριση θα απαιτούσε την έγκριση του αρμόδιου φορέα. Αυτή η συνεργασία θα βασίζεται στη Σύσταση του Συμβουλίου για την πράσινη μάθηση και στο Σχέδιο Δράσης για την Ψηφιακή Εκπαίδευση. [2,4]

Οι διαγωνισμοί θα μπορούσαν να προσκαλέσουν νέους να υποβάλουν πρακτικά έργα σχετικά με τα υφάσματα και τη βιωσιμότητα: έναν οδηγό επισκευής ρούχων, ένα podcast, ένα βίντεο ή μια ιδέα για την κοινότητα προς επαναχρησιμοποίηση. Είναι σημαντικό ο διαγωνισμός να μην λήγει μόνο με ένα βραβείο. Οι διοργανωτές θα πρέπει να εξηγήσουν εκ των προτέρων τι μπορεί να συμβεί με τις επιλεγμένες ιδέες μετά τον διαγωνισμό: αν μπορούν να παρουσιαστούν στο σχολείο, να δοκιμαστούν σε ένα κέντρο νεότητας , να εφαρμοστούν σε μια κοινότητα ή να συνεχιστούν με υποστήριξη από μέντορες.

Σε αυτήν την περίπτωση, ο διαγωνισμός δεν γίνεται μόνο μια μεμονωμένη δραστηριότητα, αλλά και μέρος της μάθησης. Ένας νέος όχι μόνο υποβάλλει μια ιδέα, αλλά κατανοεί επίσης πώς θα μπορούσε να εφαρμοστεί σε ένα πραγματικό περιβάλλον.

Συμπεράσματα

Η κύρια απόφαση για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής είναι σαφής: η πράσινη και η ψηφιακή μάθηση πρέπει να γίνουν μια τακτική τοπική προσφορά και όχι μια μεμονωμένη δραστηριότητα έργου. Αυτό απαιτεί τρεις προϋποθέσεις: μια διαδρομή συμμετοχής που κατανοούν οι νέοι, δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται με πρακτικό τρόπο και οργανισμούς που είναι σε θέση να συνεχίσουν το έργο τους μεταξύ των εκδηλώσεων.

Στη Λιθουανία, συνιστάται η ενίσχυση των εργαστηρίων υφασμάτων στην κοινότητα, των τοπικών επισκέψεων και της διαγενεακής μάθησης. Στη Λετονία, είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η γλωσσική υποστήριξη, η ψηφιακή πρόσβαση και ένα απλό πρώτο βήμα για τους νέους από εθνικές μειονότητες, μετανάστες και πρόσφυγες. Στην Ελλάδα, είναι σημαντικό να συνδεθούν καλύτερα η σχολική και πανεπιστημιακή εκπροσώπηση, οι δημοτικοί χώροι, η εμπειρία των ΜΚΟ και οι δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες.

Στην περίπτωση της Λιθουανίας, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να συμπεριληφθεί η συνέχεια των κοινοτικών δραστηριοτήτων στα δημοτικά προγράμματα για τη νεολαία, την εκπαίδευση και την κοινότητα. Αυτό θα επέτρεπε τη μεταφορά της καλής εμπειρίας από το έργο σε ένα πιο σταθερό μοντέλο στο οποίο θα είναι σαφές ποιος παρέχει χώρο, ποιος βοηθά με τα εργαλεία, ποιος προσκαλεί τους νέους και πώς μπορεί να επαναληφθεί η δραστηριότητα μετά το τέλος του έργου.

Οι συστάσεις μπορούν να υλοποιηθούν μέσω μέτρων που ήδη υπάρχουν: δημοτικά προγράμματα για νέους, χρηματοδότηση για μη τυπική εκπαίδευση, δραστηριότητες σχολικών έργων, υπηρεσίες που παρέχονται από βιβλιοθήκες και κοινότητες, εκπαίδευση σε ψηφιακές δεξιότητες και πρωτοβουλίες περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Το πιο σημαντικό σημείο είναι ότι το μέτρο σαφώς χρηματοδοτεί όχι μόνο την εκδήλωση, αλλά και την προετοιμασία, την υποστήριξη των συμμετεχόντων, τα πρακτικά εργαλεία και τη συνέχεια.

Πηγές

[1] Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στρατηγική της ΕΕ για τη Νεολαία 2019-2027. Ψήφισμα 2018/C 456/01. Πλαίσιο στρατηγικής συνεργασίας· επισκόπηση της επίσημης Ευρωπαϊκής Πύλης Νεολαίας. Στρατηγική της ΕΕ για τη Νεολαία

[2] Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύσταση της 16ης Ιουνίου 2022 σχετικά με τη μάθηση για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη, 2022/C 243/01. Μη δεσμευτικές πολιτικές κατευθυντήριες γραμμές· Επισκόπηση της Επιτροπής. Μαθαίνοντας για την πράσινη μετάβαση

[3] Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κοινό Κέντρο Ερευνών. GreenComp - Το ευρωπαϊκό πλαίσιο ικανοτήτων βιωσιμότητας. 2022. Μια βάση για τον σχεδιασμό μάθησης· δεν είναι νομικό πρόγραμμα σπουδών ή προσόν. Πλαίσιο GreenComp

[4] Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση 2021-2027. COM(2020) 624 final. Πρωτοβουλία πολιτικής· η τρέχουσα επισκόπηση της Επιτροπής ενημερώθηκε στις 5 Ιουνίου 2026. Σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση

[5] Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κοινό Κέντρο Ερευνών. DigiComp 3.0. Το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Ψηφιακών Ικανοτήτων, πέμπτη έκδοση, 2025. Τρέχον πλαίσιο αναφοράς που περιλαμβάνει τη μάθηση που σχετίζεται με την Τεχνητή Νοημοσύνη. DigiComp 3.0

[6] Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στρατηγική της ΕΕ για βιώσιμα και κυκλικά κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα. COM(2022) 141 final, 30 Μαρτίου 2022. Στρατηγική και επίσημη επισκόπηση· τα νομικά μέτρα έχουν ξεχωριστές ημερομηνίες εφαρμογής. Στρατηγική για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα

[7] Σώστε τη Βαλτική Θάλασσα. Περιβαλλοντικές πληροφορίες και εκπαιδευτικές δραστηριότητες. https://savebaltic.eu/

[8] Dirbinyčia. Προφίλ οργανισμού, Λιθουανικός Σύνδεσμος Κοινωνικών Επιχειρήσεων. https://lisva.org/lisva-narys/dirbinycia/

[9] Būk su manimi. Προφίλ οργανισμού Mes2 και δραστηριότητες επαναχρησιμοποίησης υφασμάτων που πραγματοποιήθηκαν σε συνεργασία με την Dirbinyčia. https://mes2.lt/

[10] Zaļā brīvība (Πράσινη Ελευθερία). Προφίλ οργάνωσης και δραστηριότητες βιώσιμης κατανάλωσης. https://www.zalabriviba.lv/en/

[11] Latvijas Dabas fonds. Ηχογραφήσεις και εκπαιδευτικό υλικό του Σχολείου Φύσης και Κλίματος, 2020-2021. https://ldf.lv/biblioteka/dabas-un-klimata-skola/

[12] Pasaules Dabas Fonds (WWF Λετονία). Προφίλ οργανισμού και περιβαλλοντικές δραστηριότητες. https://lv-pdf.panda.org/

[13] WWF Ελλάς. Πόροι περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. https://www.wwf.gr/en/knowledge_hub/environmental_education/

[14] Αρκτούρος. Δραστηριότητες περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. https://www.arcturos.gr/en/activities/environmental-education/

[15] Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης. Προφίλ οργανισμού και περιβαλλοντική εκπαίδευση. https://www.eepf.gr/en/